

Novinky v oblasti kolenního kloubu

MUDR. KOMZÁK MARTIN, PH.D.

Katedra podpory zdraví

POZITIVNÍ

- Kost
- Sval
- Vazivo
- Chrupavka

PORANĚNÍ VAZIVOVÉHO APARÁTU

ÚVOD

Přední zkřížený vaz (PZV, ligamentum cruciatum anterius = LCA)
spojuje dolní část stehenní kosti (femur) s horní částí kosti holenní (tibiae)

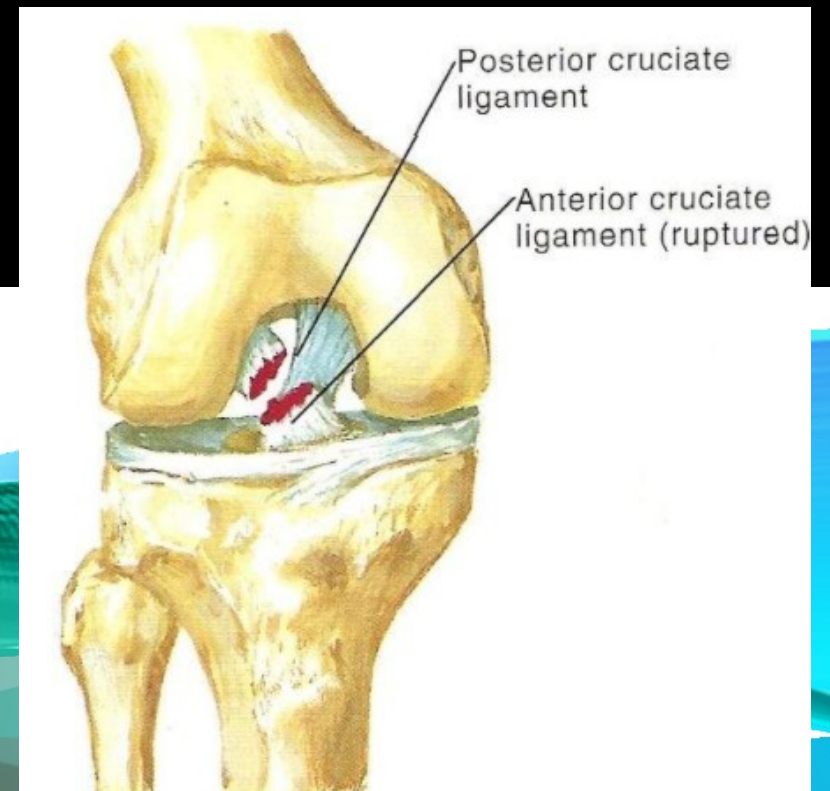

ÚVOD

Poraneni PZV:

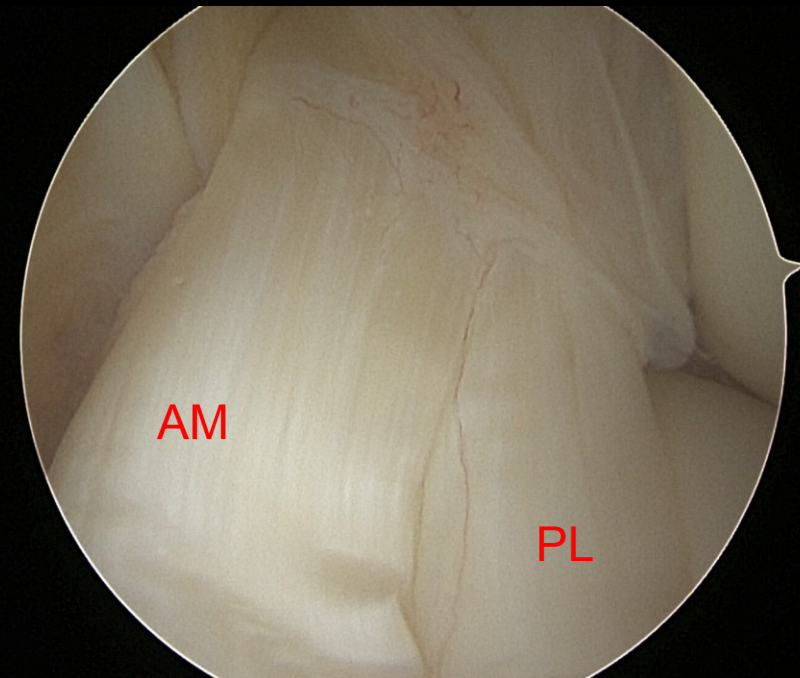
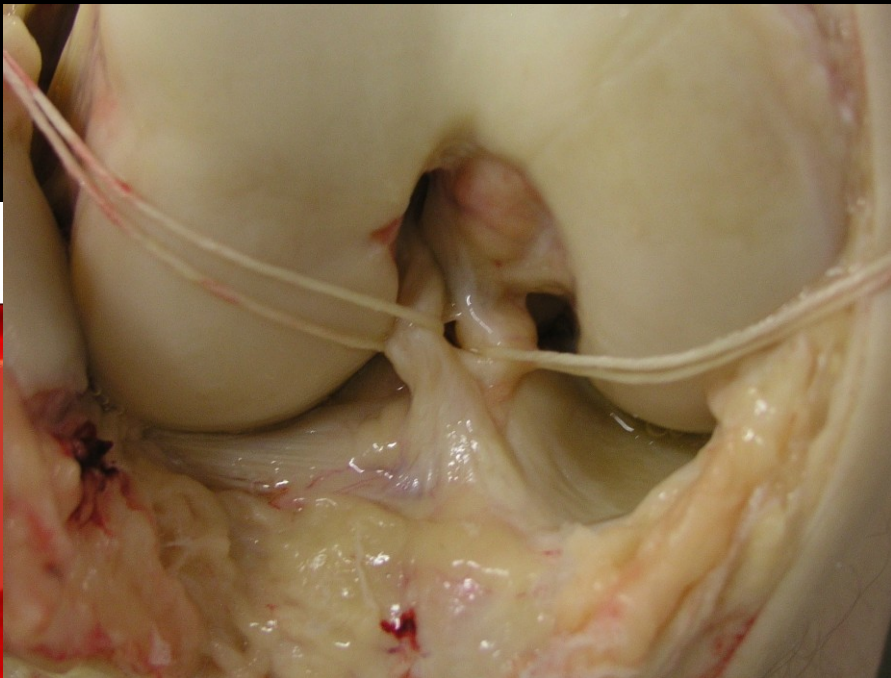
- až 1/3000 obyvatel/rok, z toho **70% sportující** (kopaná, lyžování)
- větší riziko u žen
- absence spontánního zhojení = **nutnost náhrady vazů**

úroveň

ANATOMIE PZV

- PZV je tvořen anteromediálním (AM) a posterolaterálním (PL) svazkem (názvy dle umístění na tibia – holenní kost)

BIOMECHANIKA PZV

- PZV je nejdůležitějším statickým stabilizátorem kolenního kloubu
- Důležitá je jeho součinnost s dynamickými stabilizátory kolenního kloubu (hamstringy, m.quadriceps femoris,...)
- Brání pohybu tibie vůči předozadnímu posunu (ventrální translaci –APT), sekundárně také rotačním pohybům (vnitřní rotace) a hyperextenzi (nadměrnému propnutí) v kolenním kloubu = nejvíce je zatížen

30°

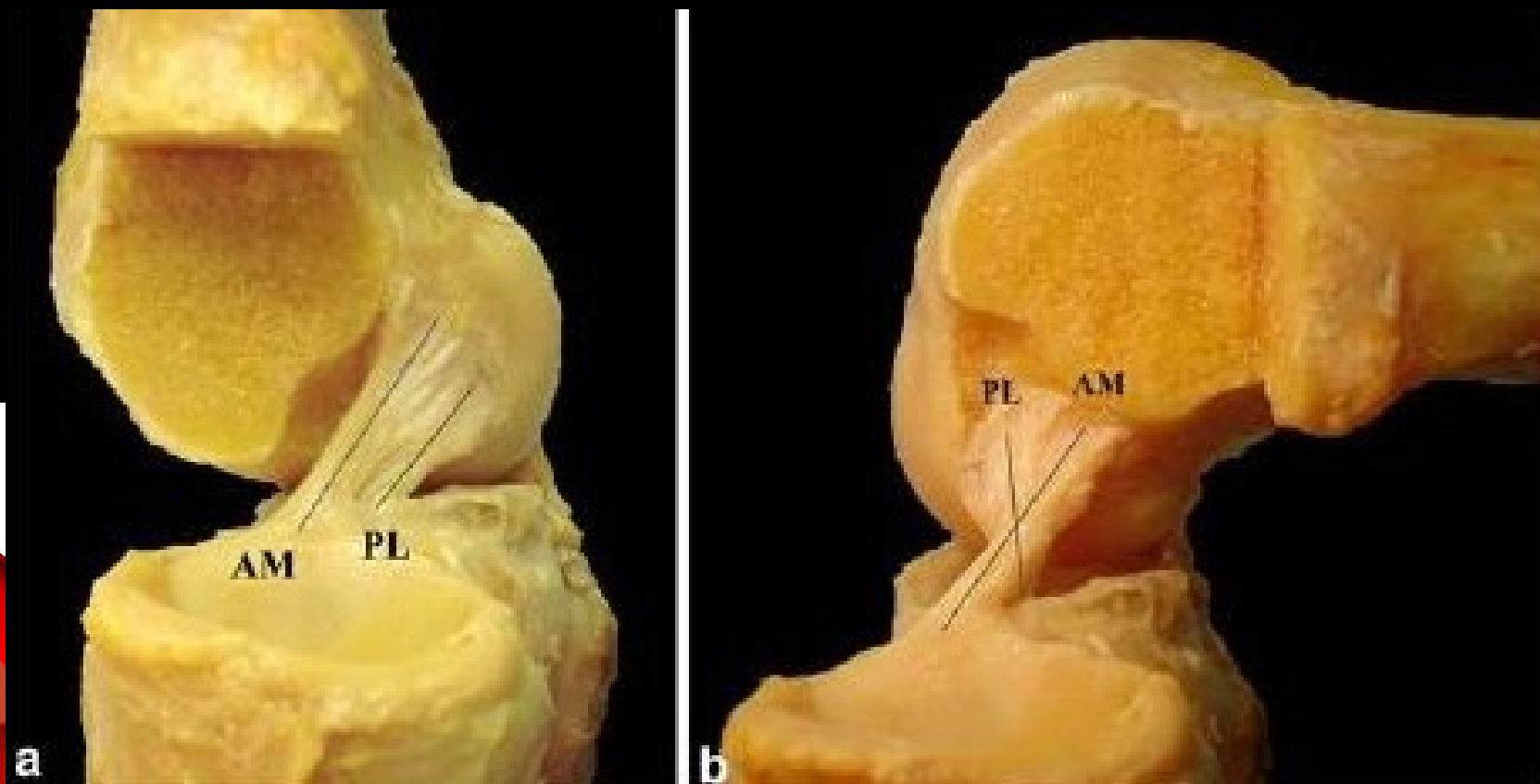
7/11 svazek

30°

v exi

- Při 90° flexi

BIOMECHANIKA PZV

VYŠETŘOVACÍ METODY

1.) Klinické vyšetření:

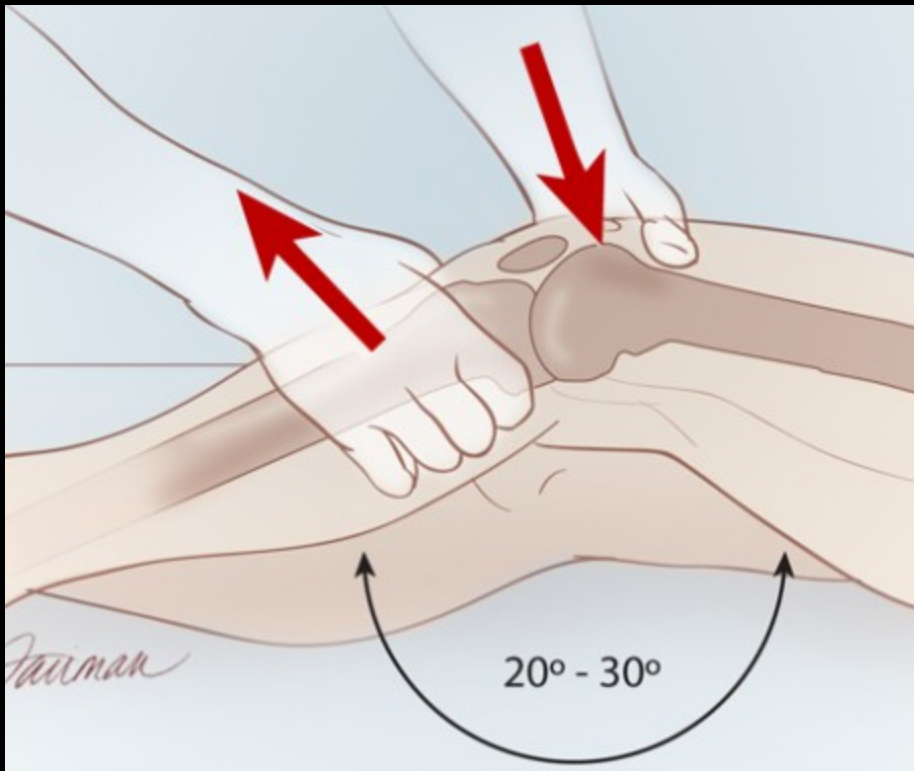
- Anamnéza
- Mechanismus poranění (vnitřní rotace, hyperextenze, přední posun tibie)
- Přítomnost krve v kloubu (hemarthros)

2.) Fyzikální vyšetření:

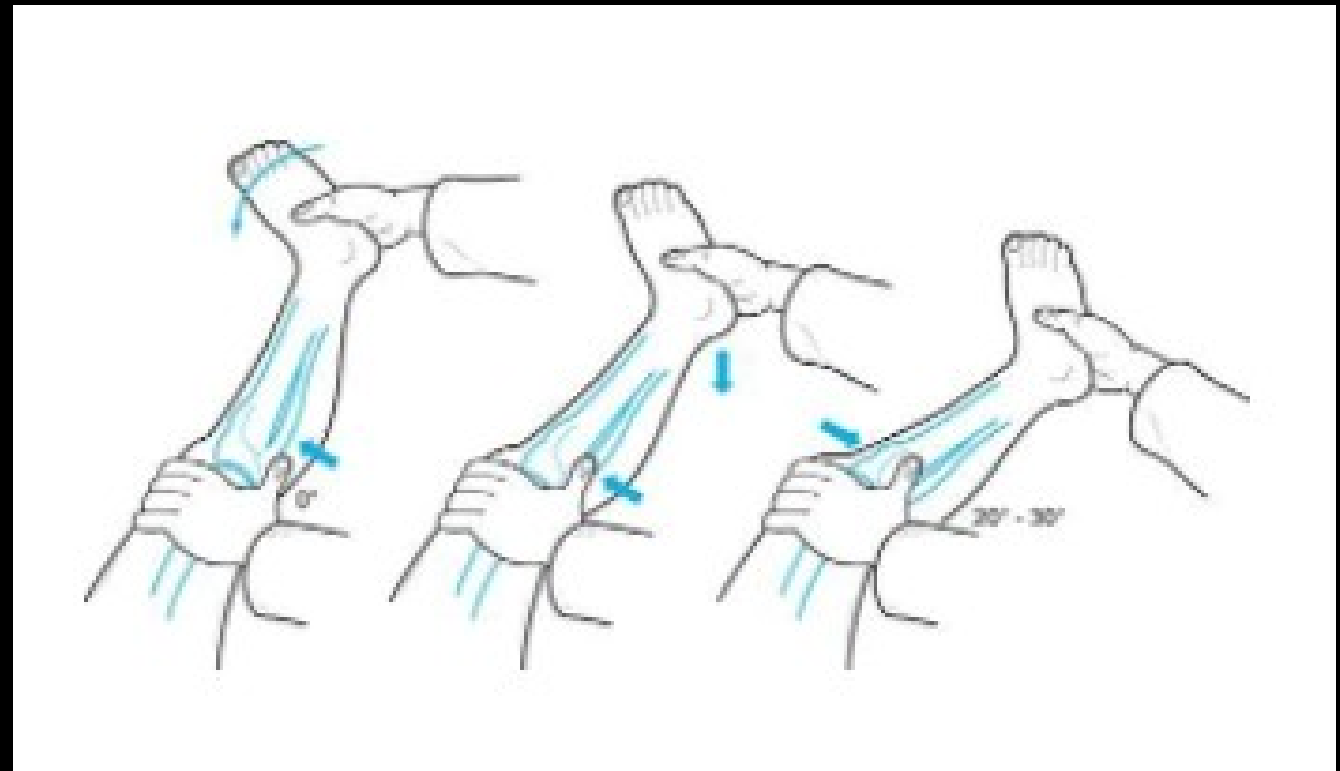
- **Pivot shift test**
- Lachmanův test
- Test přední zámky (Anterior drawer test) - přemuru ve 90° flexi

VYŠETŘOVACÍ METODY

Lachman test

Pivot shift test

VYŠETŘOVACÍ METODY

laximetr Genourob

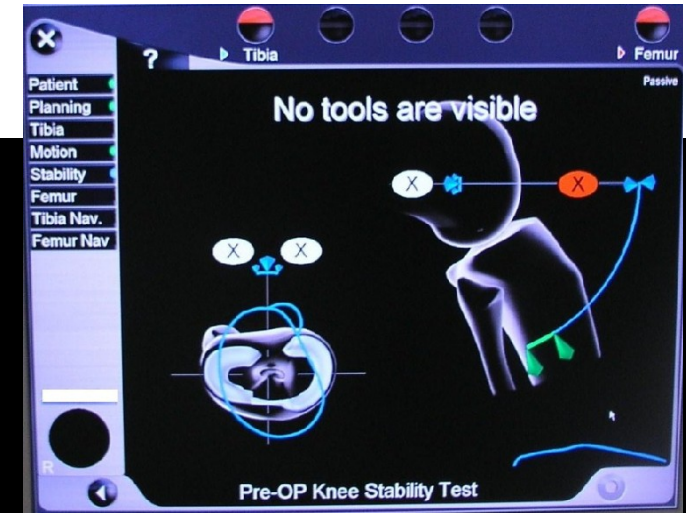

VYŠETŘOVACÍ METODY - PEROPERAČNÍ MĚŘENÍ

Počítačový systém

Pasivní sondy připevněny v tibii a femuru

Stereoptická kamera emitující infračervené záření, odraz od pasivních markerů opět registrován kamerou

ZOBRAZOVACÍ METODY

- Magnetická rezonance (MRI)

ZOBRAZOVACÍ METODY

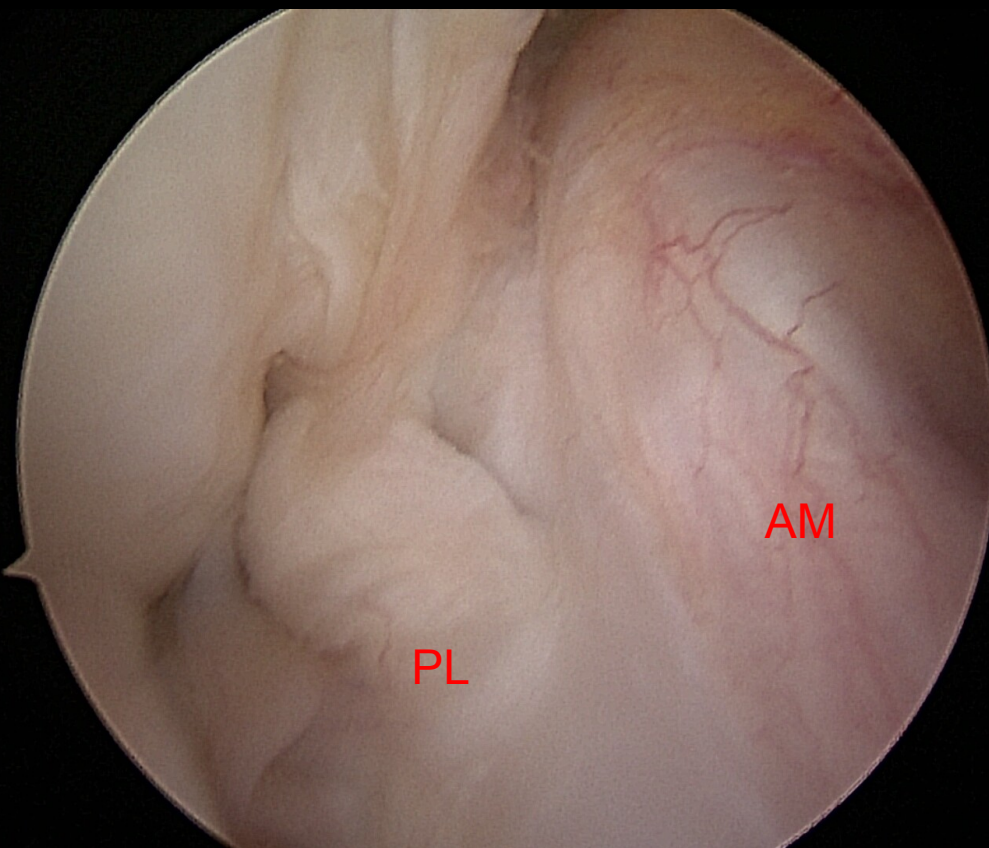
- RTG

(pomocná metoda; při odtržení interkondylické eminence, chronické nestabilitě kolenního kloubu)

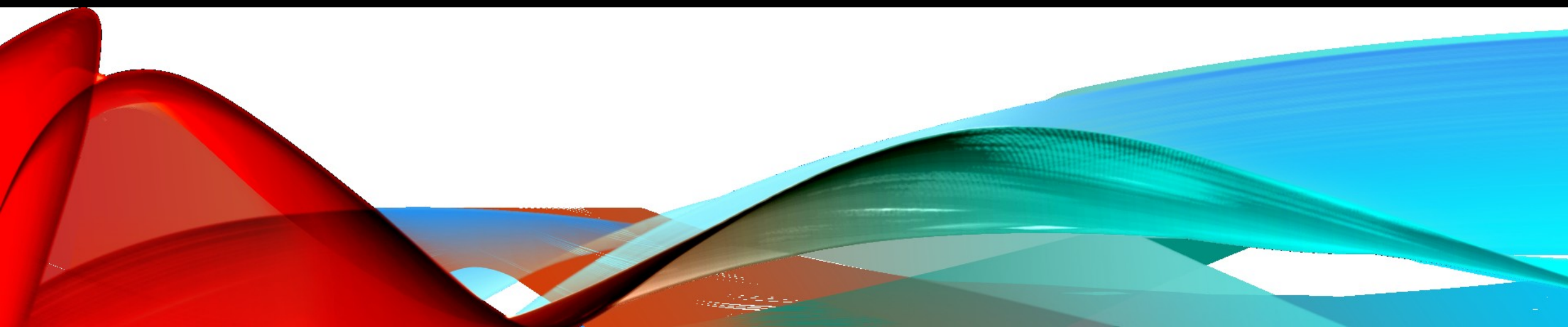
TYPY PORANĚNÍ PZV

TYPY PORANĚNÍ PZV

- natažení vláken PZV (distanze)
- částečné trhliny PZV (parciální ruptury)

MECHANIZMUS PORANĚNÍ PZV

- Přímý náraz na kolenní kloub
(při němž dochází k hyperextenzi a valgozitě osy dolní končetiny)
(1/3 pacientů)

vnitřní rotace a prudké decelerace s posunem holenní kosti dopředu a dochází k nadměrnému propnutí v kloubu

TERAPIE POŠKOZENÍ PZV

1.) Konzervativní postup: rigidní kolenní ortéza na 6 týdnů, FH, poté rhb

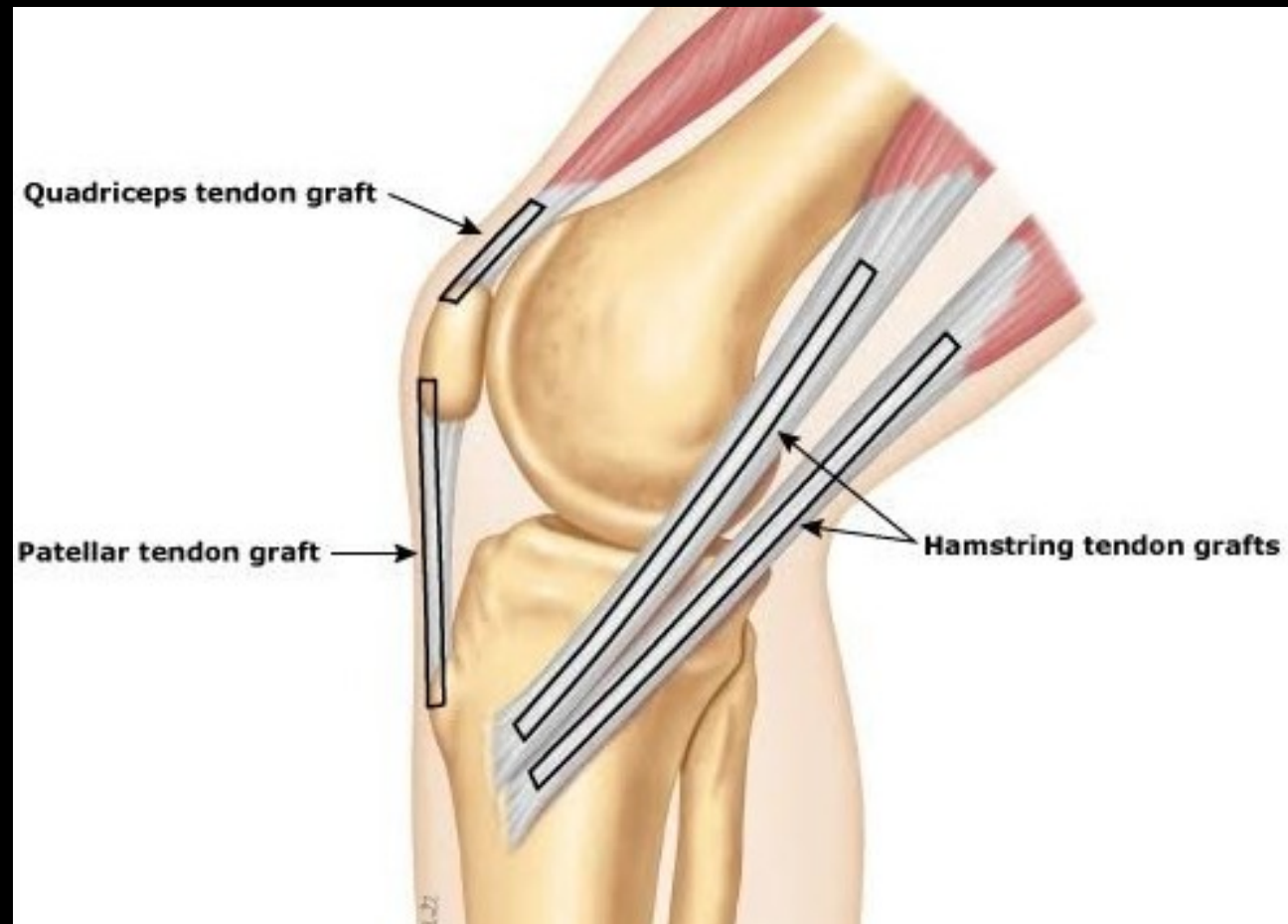
2.) Operační řešení:

- Augmentace

- Celková náhrada

TYPY ŠTĚPŮ PRO NÁHRADU PZV

TYPY ŠTĚPŮ PRO NÁHRADU PZV

1.) Autogenní (od pacienta samotného)

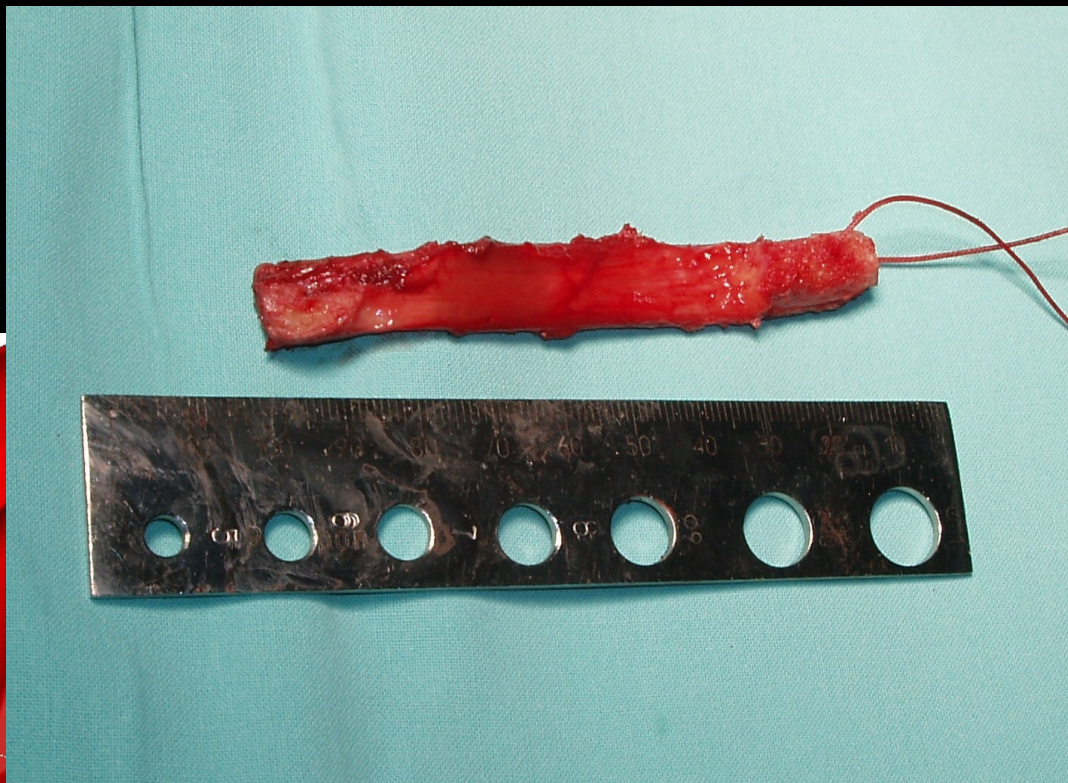
- Hamstringy (šlacha m.gracilis a m.semitendinosus)

TYPY ŠTĚPŮ PRO NÁHRADU PZV

- BTB (bone-tendon-bone; patelární šlacha z ligamentum patellae)

TYPY ŠTĚPŮ PRO NÁHRADU PZV

- Šlacha z m. quadriceps femoris
(BT štěp -bone-tendon)

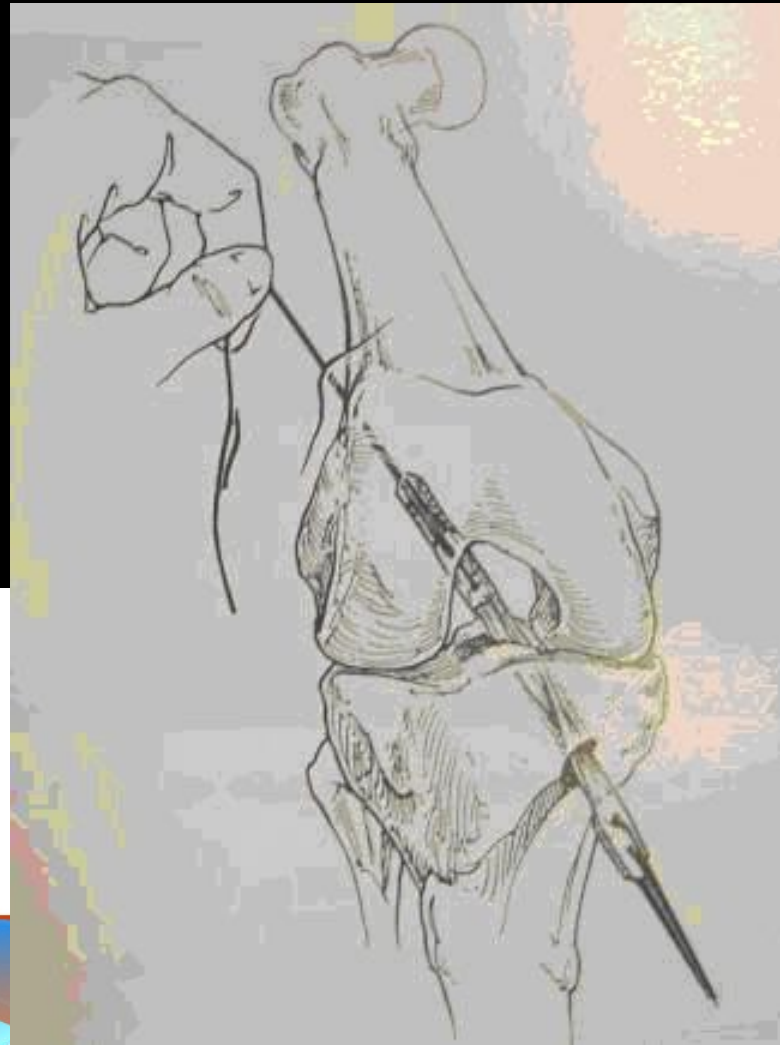
TYPY ŠTĚPŮ PRO NÁHRADU PZV

2.) Alogenní štěpy z kadaveru (od dárce)

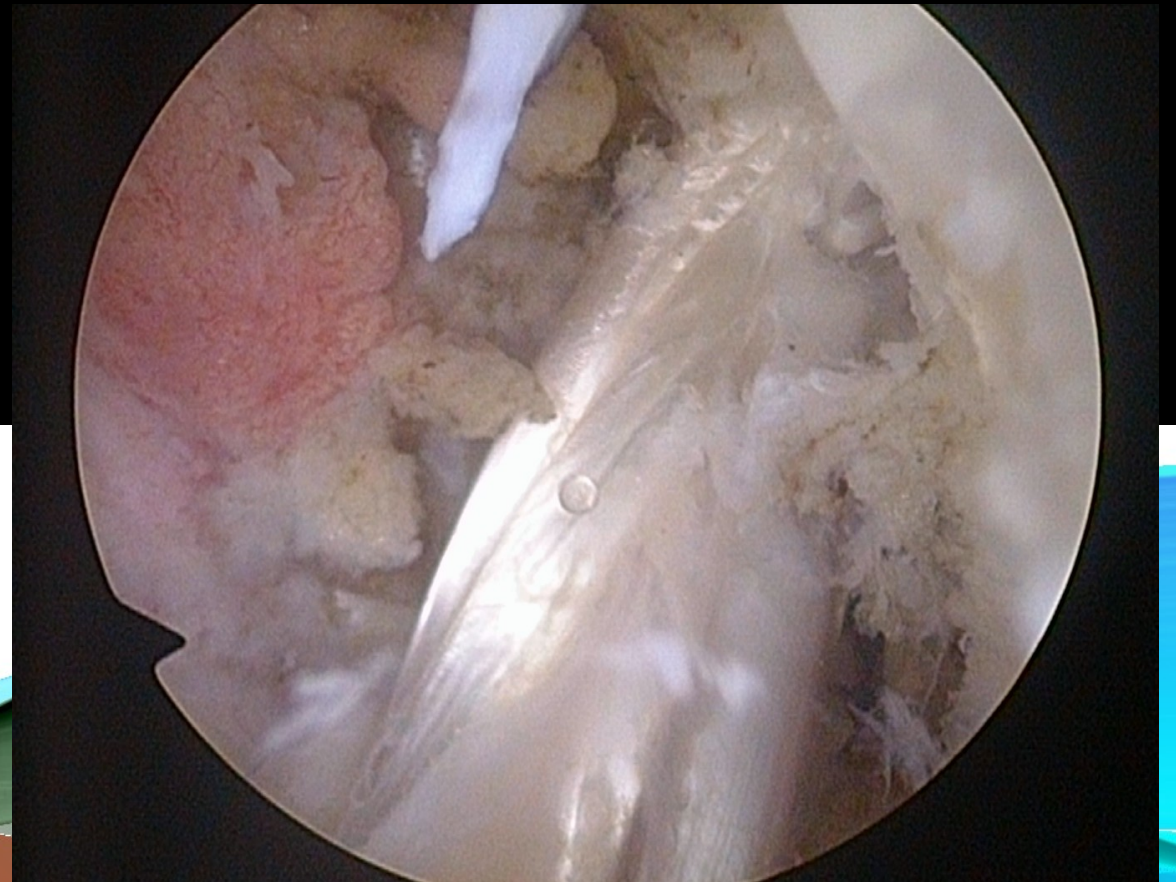

REKONSTRUKCE PZV

REKONSTRUKCE PZV

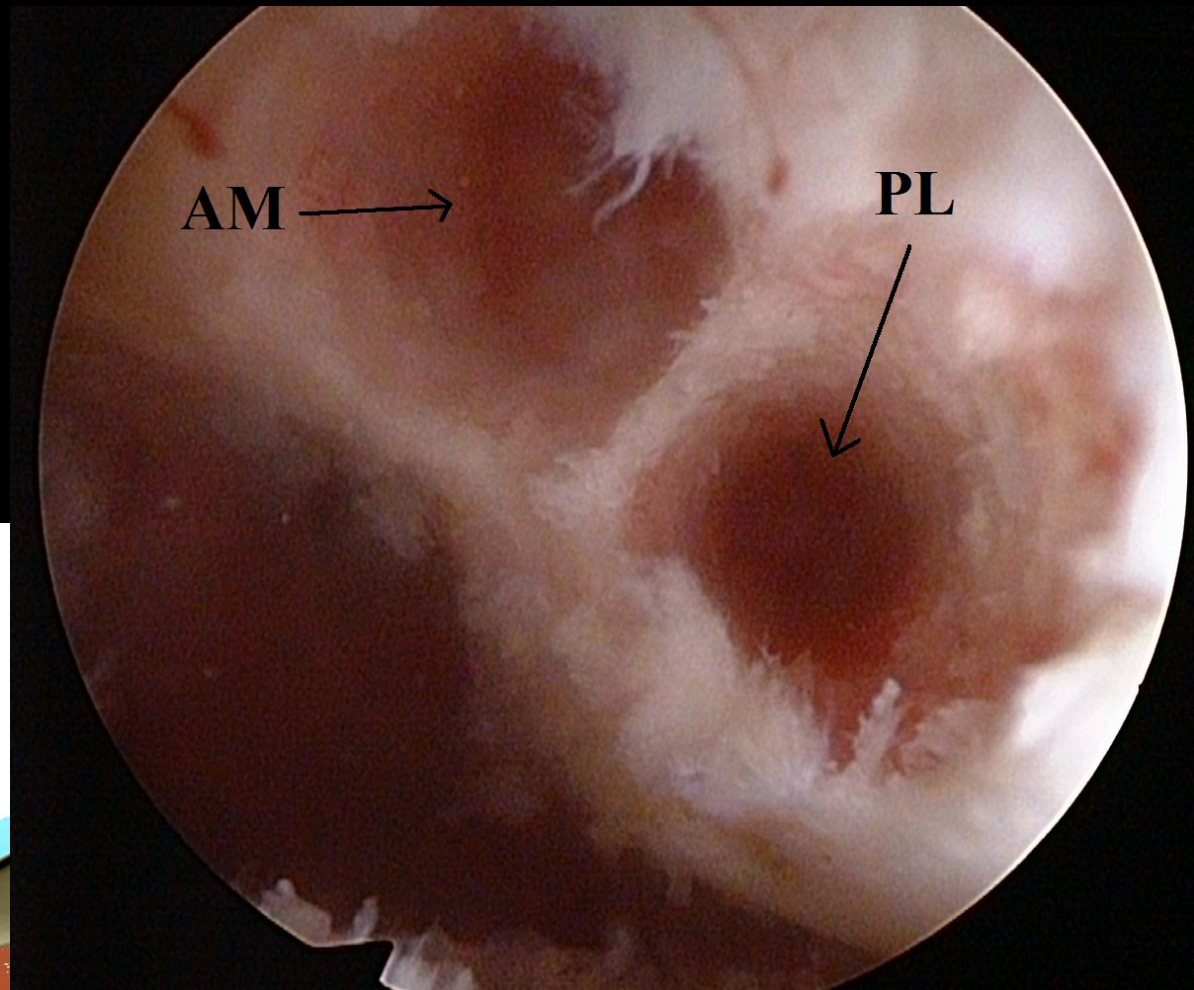
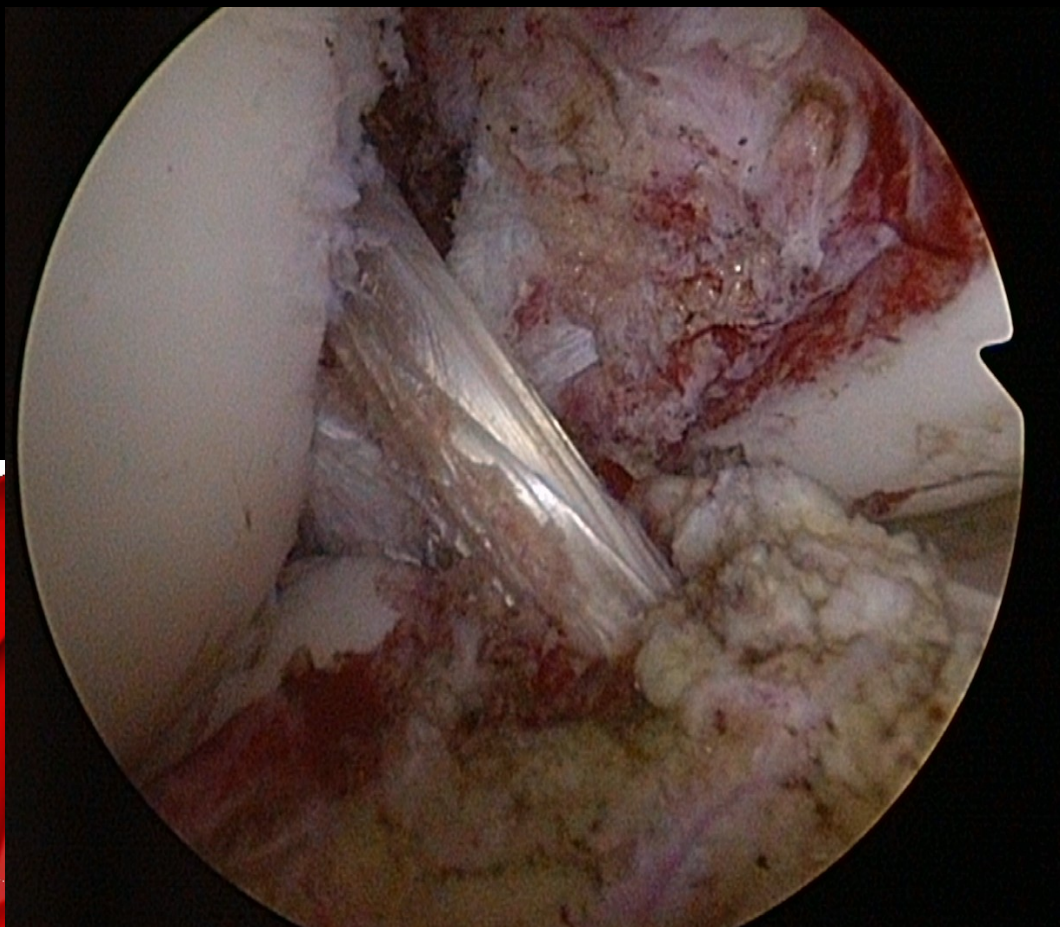
1.) Jednosvazková náhrada (single bundle – SB)

REKONSTRUKCE LCA

2.) Dvojsvazková náhrada (double bundle – DB)

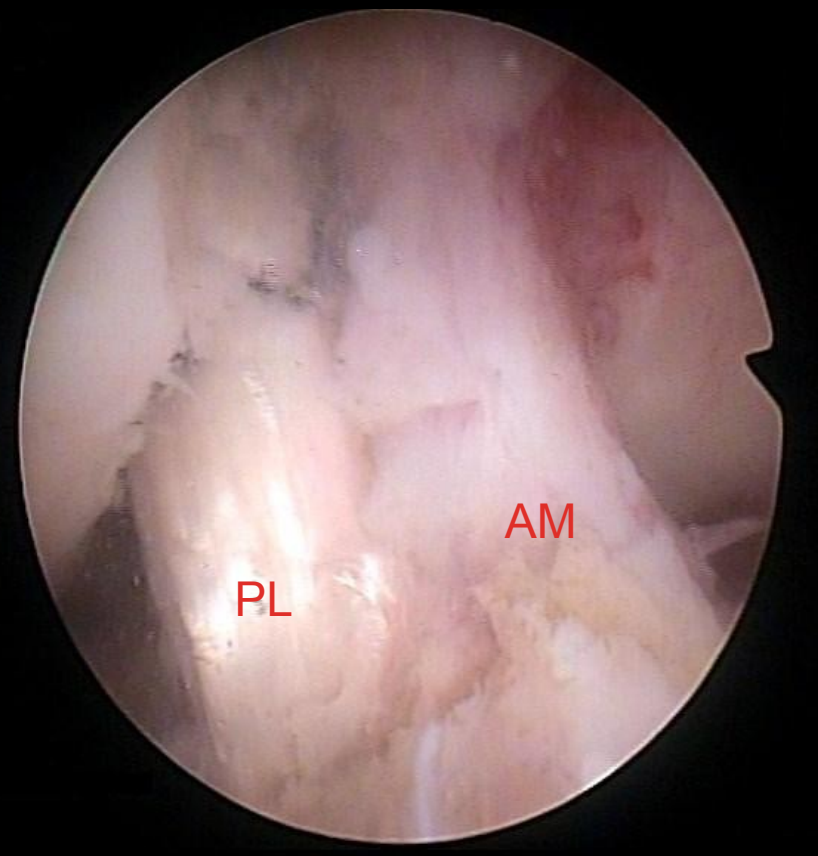
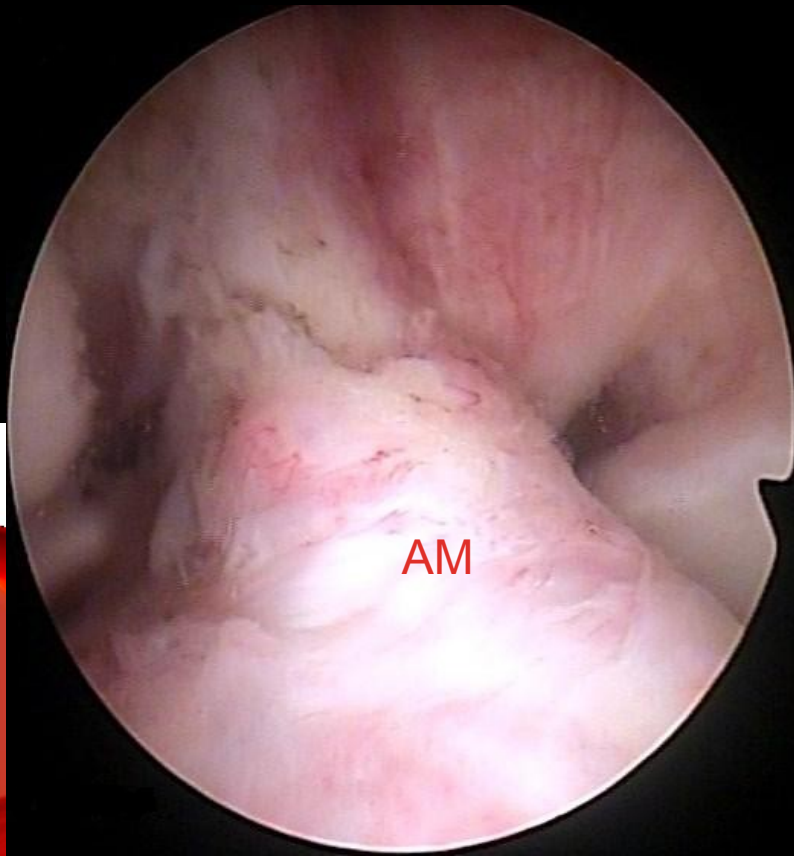

Problematika (nejen) výkonnostních sportovců

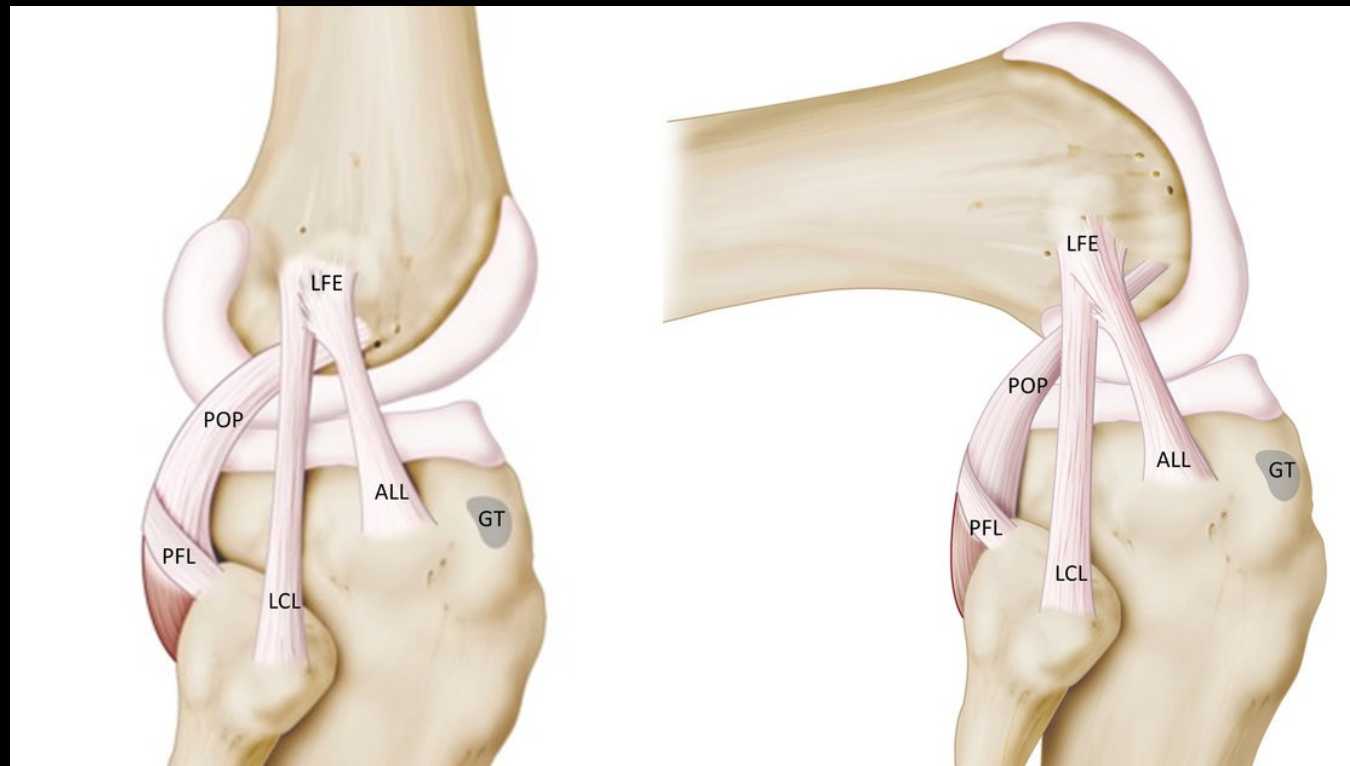
- Pacienti s izolovaným poraněním PZV mají často **různý stupeň rotační laxity** a rekonstrukce tohoto vazy **jednosvazkovou technikou** nemusí vždy tuto nestabilitu kompletně obnovit.
- Náhrada PZV metodou **double-bundle** (DB) je jednou z možností obnovení této rotační nestability.
- Jinou možností je při částečném poranění PZV jeho zesílení (**augmentace, štěp z m.gracilis**).

AUGMENTACE PZV

Problematika výkonnostních sportovců

Další variantou je pak rekonstrukce anterolaterálních struktur, konkrétně:
Anterolaterální vaz (ligamentum anterolaterale, LAL)

LIGAMENTUM ANTEROLATERALE (LAL)

- tibiální úpon – v polovině vzdálenosti mezi tub. Gerdy na holenní kosti a hlavici kosti lýtkové

- femorální úpon

- laterální epikondyl (Claes et al. 2013 *J Anat*)

- proximálně a posteriorně od lat. epikondylu (Dodds et al. 2014 *Knee*)

- anteriorně a distálně od LCL úponu (Helito et al. 2013 *Orth J*)

- je povrchověji od LCL proximálně

- extrakapsulárně (Claes et al, Dodds et al.) vs. kapsulárně (Vincent et al. 2012)

- délka 37 mm, šířka 7 mm, tloušťka 3 mm

- štěp z m.gracilis

REKONSTRUKCE LIGAMENTUM ANTEROLATERALE (LAL)

Cíl rekonstrukce PZV a LAL

- 1.) *obnovení předozadní stability* kolenního kloubu (PZV)
- 2.) *obnovení rotační stability* kolenního kloubu (PZV+LAL)

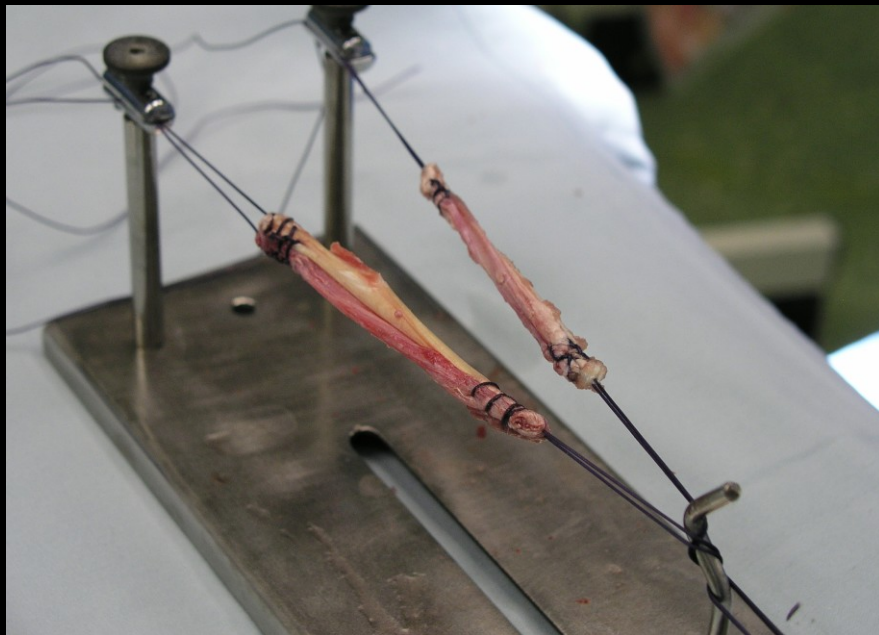
Otázkou STÁLE zůstává:

- 1.) Jak měřit rotační stabilitu kolenního kloubu před operací nebo během ní (subjektivní vs. objektivní hodnocení)?
- 2.) Vyšetřovat rutinně i dynamické stabilizátory kolenního kloubu před operací (PZV - dependentní vs PZV independentní kolenní kloub = kompenzace hamstringů a přední skupiny svaloviny stehna) ?

NÁZOR AUTORA

Neovivinné položky.

- Přehojení rozhraní šlacha-kost štěpu a přestavba štěpu jsou důležité pro znovuobnovení fyziologie mechaniky kolenního kloubu včetně regenerace proprioceptivních drah při stabilizaci kolenního kloubu (typ štěpu, augmentující faktory typu PRP, nervová zakončení ve štěpu...)

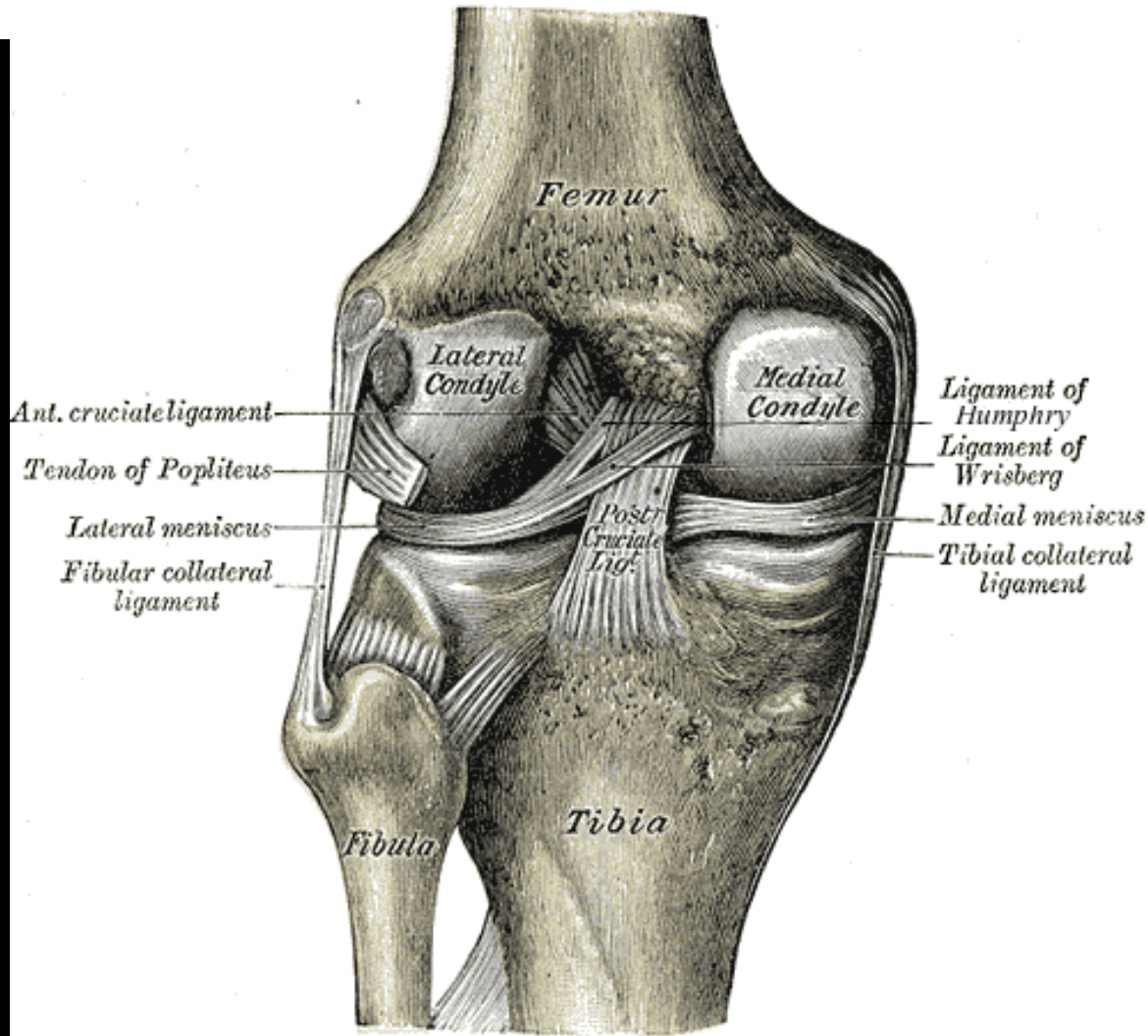

Zadní zkřížený vaz (ZZV, ligamentum cruciatum posterius = LCP)

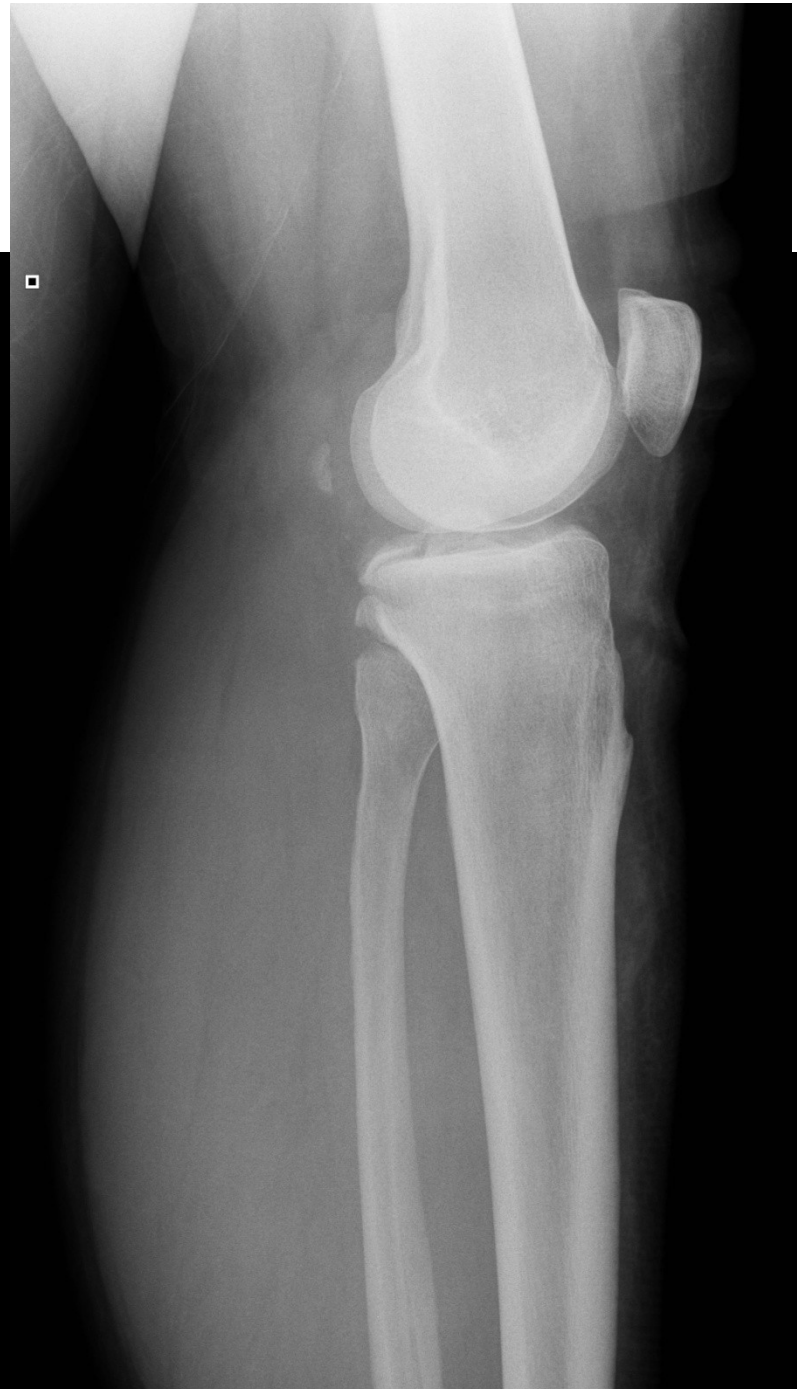

Zadní zkřížený vaz (ZZV, ligamentum cruciatum posterius = LCP)

ÚVOD

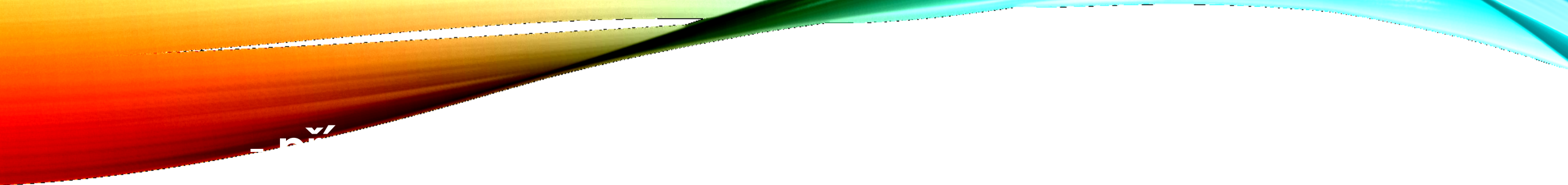
Tibiální úpon LCP je jediná lokalita zkřížených vazů kolenního kloubu, kterou je možno akutně refixovat.

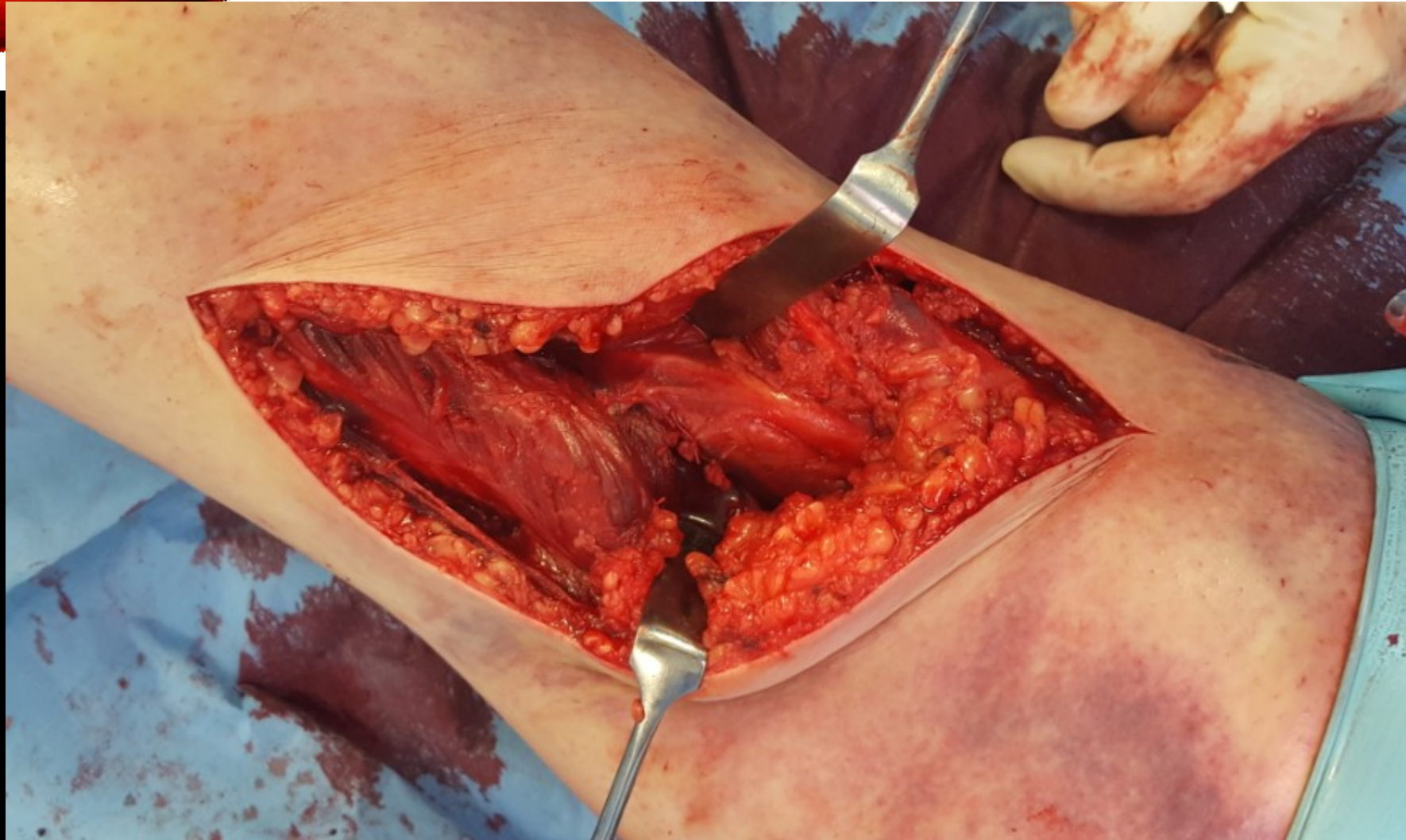
CT

7/12/20

OPERAČNÍ TECHNIKA

OPERAČNÍ TECHNIKA

POSTRANNÍ VAZY

PORANĚNÍ LCM

- většinou konzervativní léčba
- při poranění tibiálního úponu vhodná refixace
- vhodná augmentace tzv. vnitřní ortézou (**Internale Brace**)
- při velkých defekt nutnost rekonstrukce aloštěpem (kadaver – **Achillova šlacha**)

PORANĚNÍ LCL + POSTEROLAT.KOMPLEX

- PL komplex = LCL, iliotib.tractus, m.biceps femoris, m.popliteus
- téměř vždy léčba operační
- sutura akutního poranění
- rekonstrukce invertovaného poranění – štěpy z m. gracilis, augmentace tzv. vnitřní ortézou (Internale Brace), alloštěp

FIXACE ŠTĚPŮ

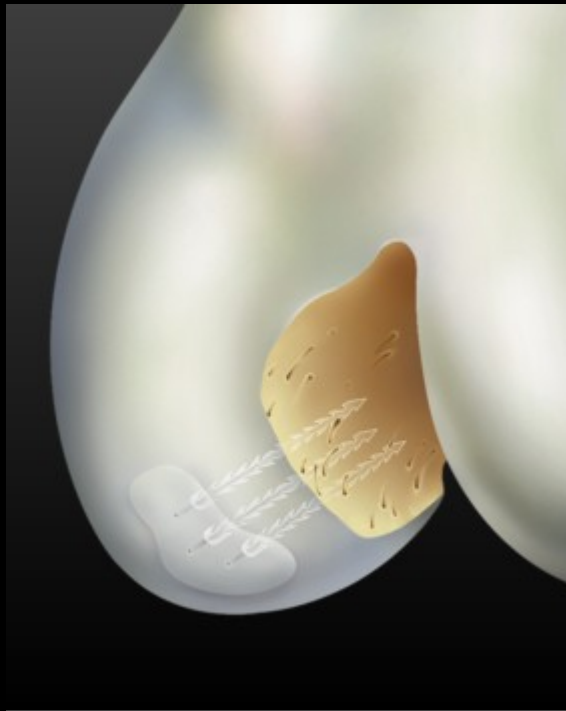

TERAPIE DEFEKTU CHRUPAVKY

METODY REZENÍ

- refixace (šroub, lepidlo, piny)

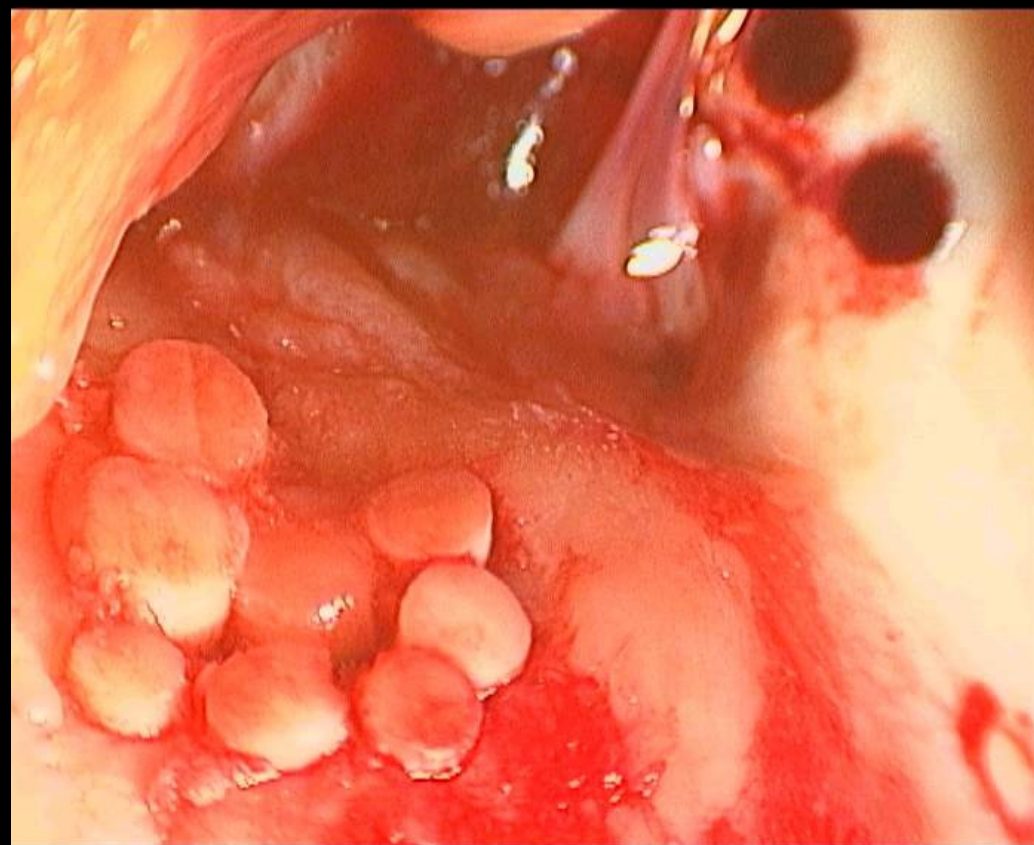
METODY KEŠENÍ

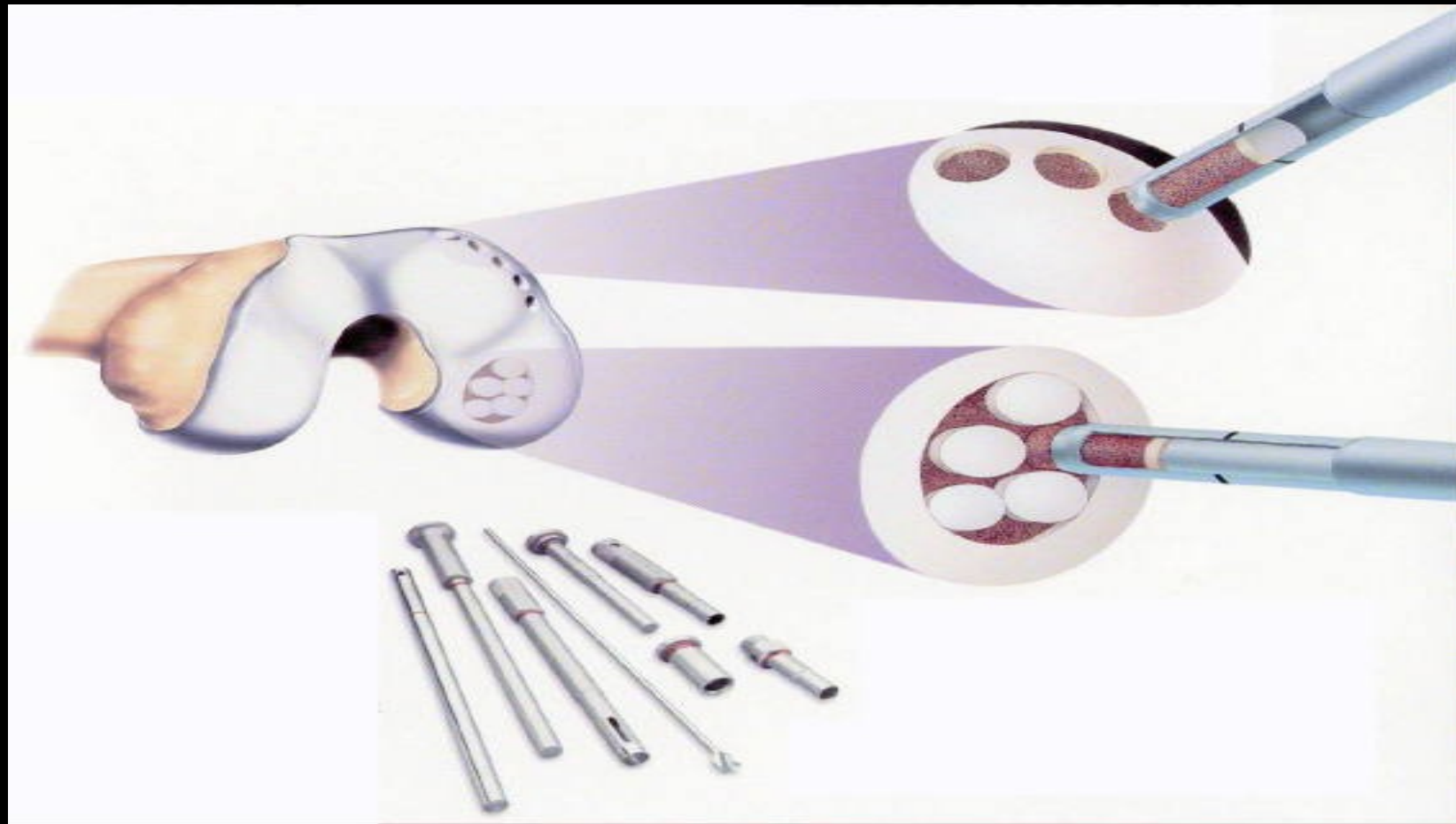
- Pridieho návrty .....fibrózní typ chrupavky

METODY REZENÍ

- Mosaiková plastika...bolesti odběrového místa?

TRANSPLANTACE AUTOLOGNÍCH CHONDROCYTŮ

- 1994 Peterson, Britberg
- kultivované chondrocyty do defektu
- 2/3 pacientů - hya chrupavka

AUTOLOGOUS

(ACI)

Dvě fáze

- 1. Fáze

Arthroskopické debridement a odběr chondrocytů

- 2. Fáze

Periostální lalok a instilace chondroctů za lalok

TRANSPLANTACE CHONDROCYTŮ

- Kultivace autochondrocytů
Problém je jejich fixace
  - periostální lalok
  - kolagenní síťka
  - síť kyseliny hyaluronové
- bioreaktory
- MSC?

AUTOLOGNÍ OSTEOCHONDRÁLNÍ ŠTĚP

pravděpodobně optimální metoda

- hya chrupavky se spongio kostí do defektu
- fixace přihojením
- dokonalá integrace, kvalitní povrch

NÁHRADA CHRUPAVKY NOSIČEM Z HA

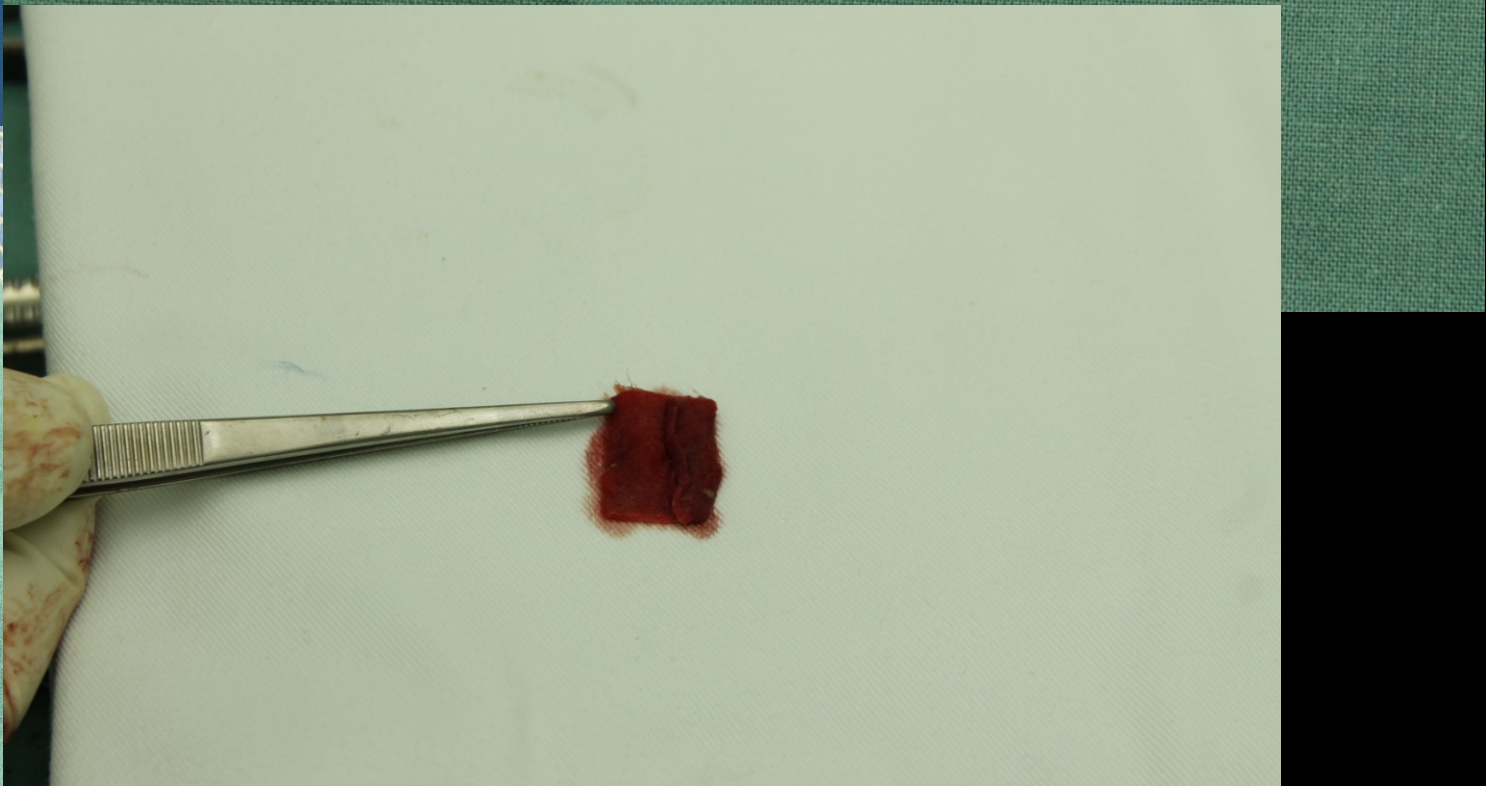
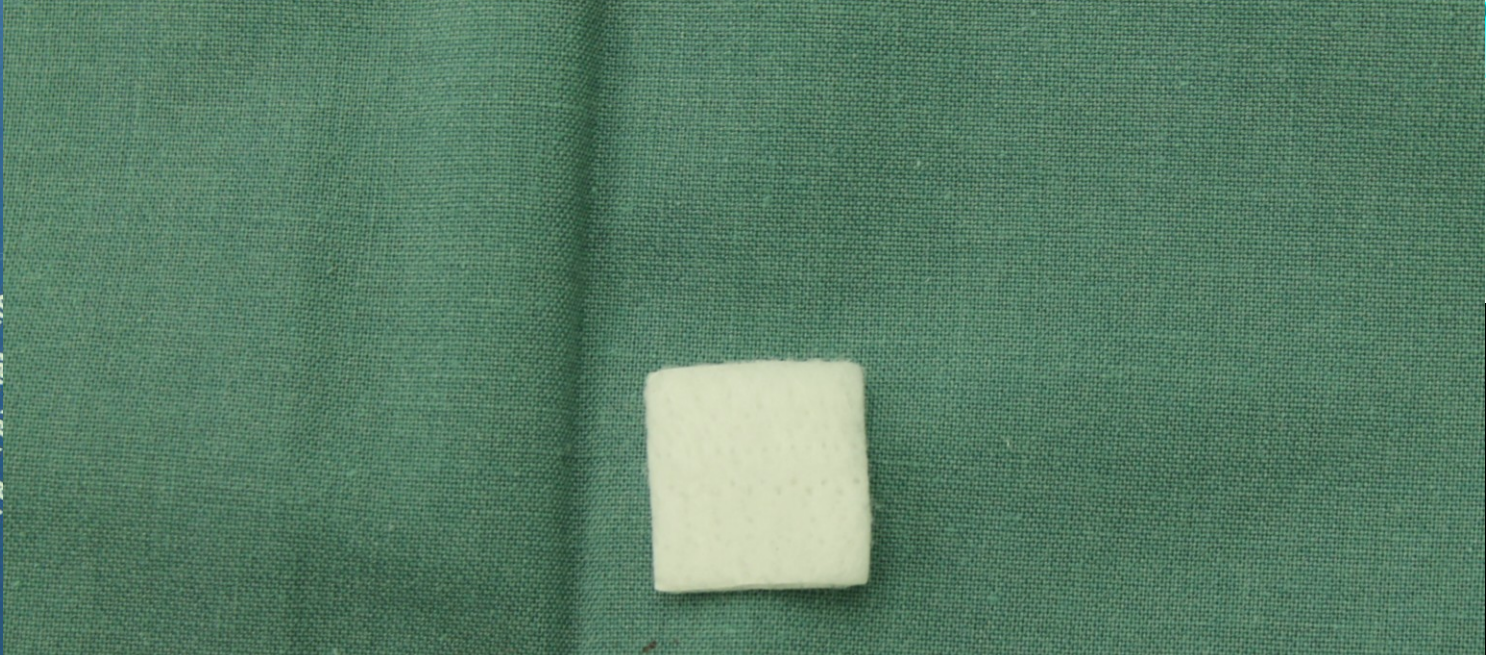
- Hyalofast
- MSCs
- Fibrinové lepidlo

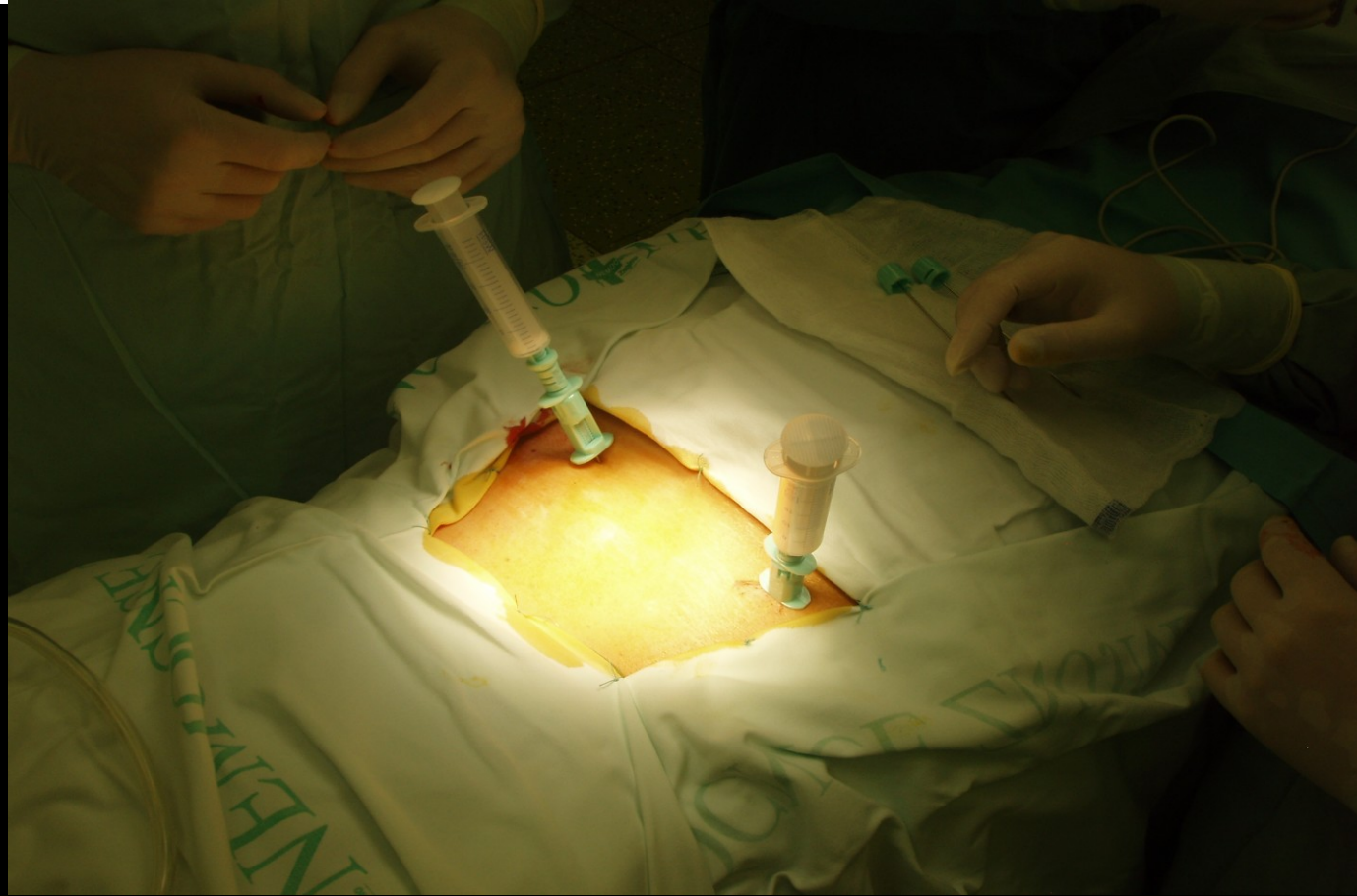
CE 0459

Hyalofast®

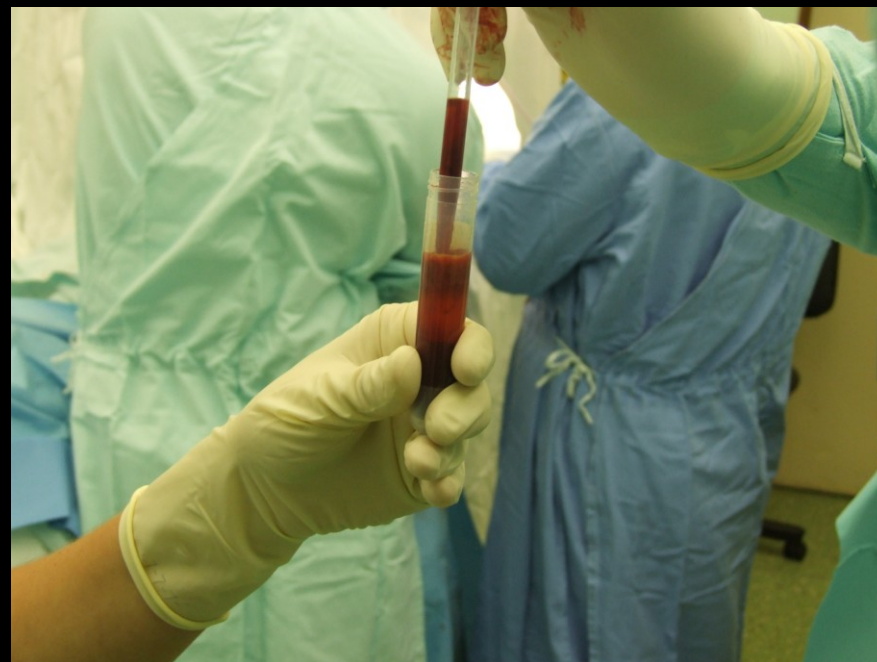
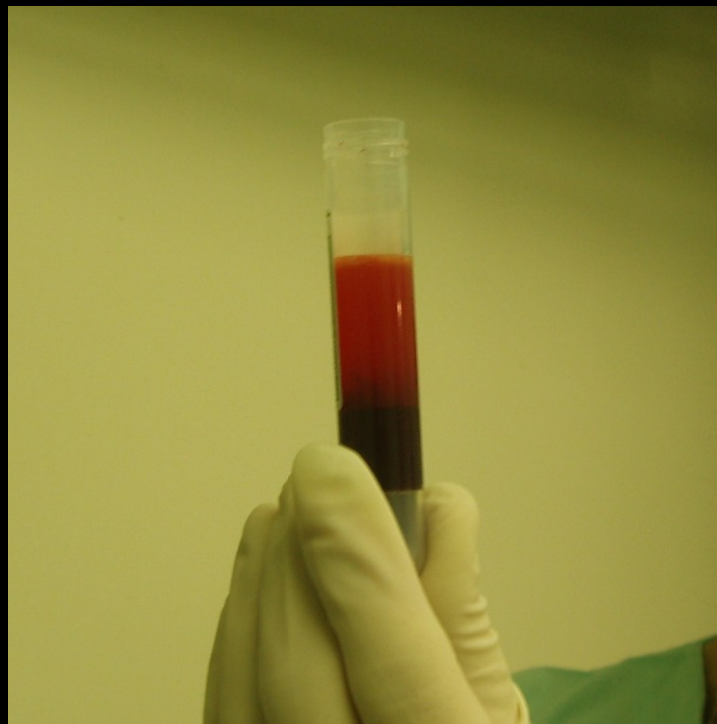
Supporto per cellule staminali mesenchimali umane
Support for human mesenchymal stem cells
Support pour cellules mésenchymales humaines
Unterstützung für humane mesenchymale Stammzellen
Suporte para células madre mesenquimais humanas
Υποστήριξη για ανθρώπινα μεσεγχυματικά κύτταρα
Destek için insan kök hücreleri

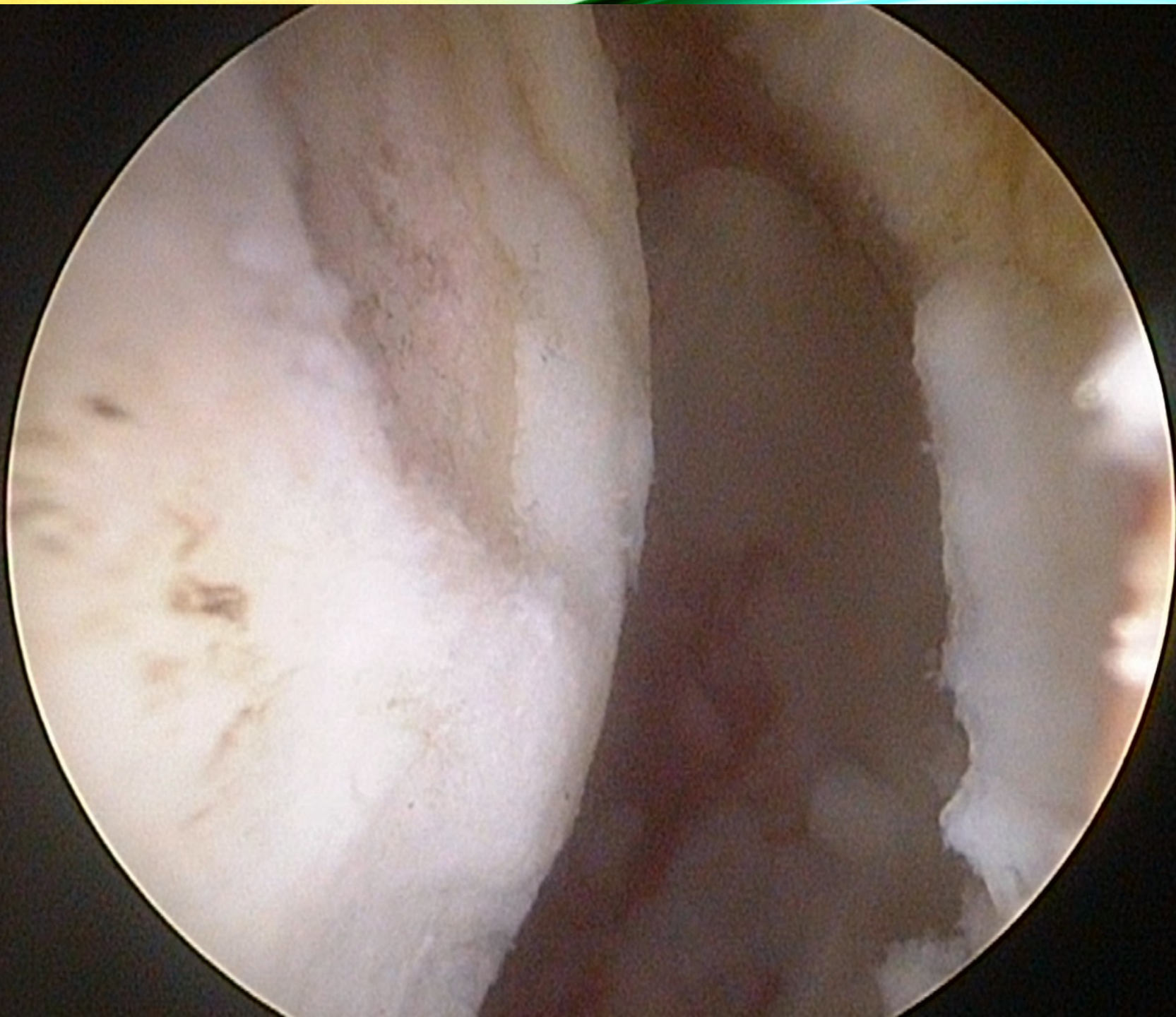
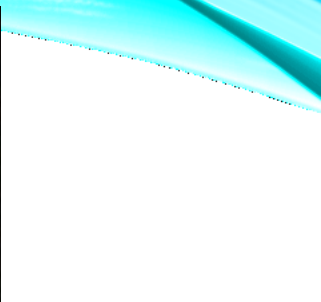
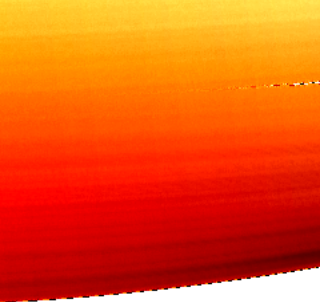

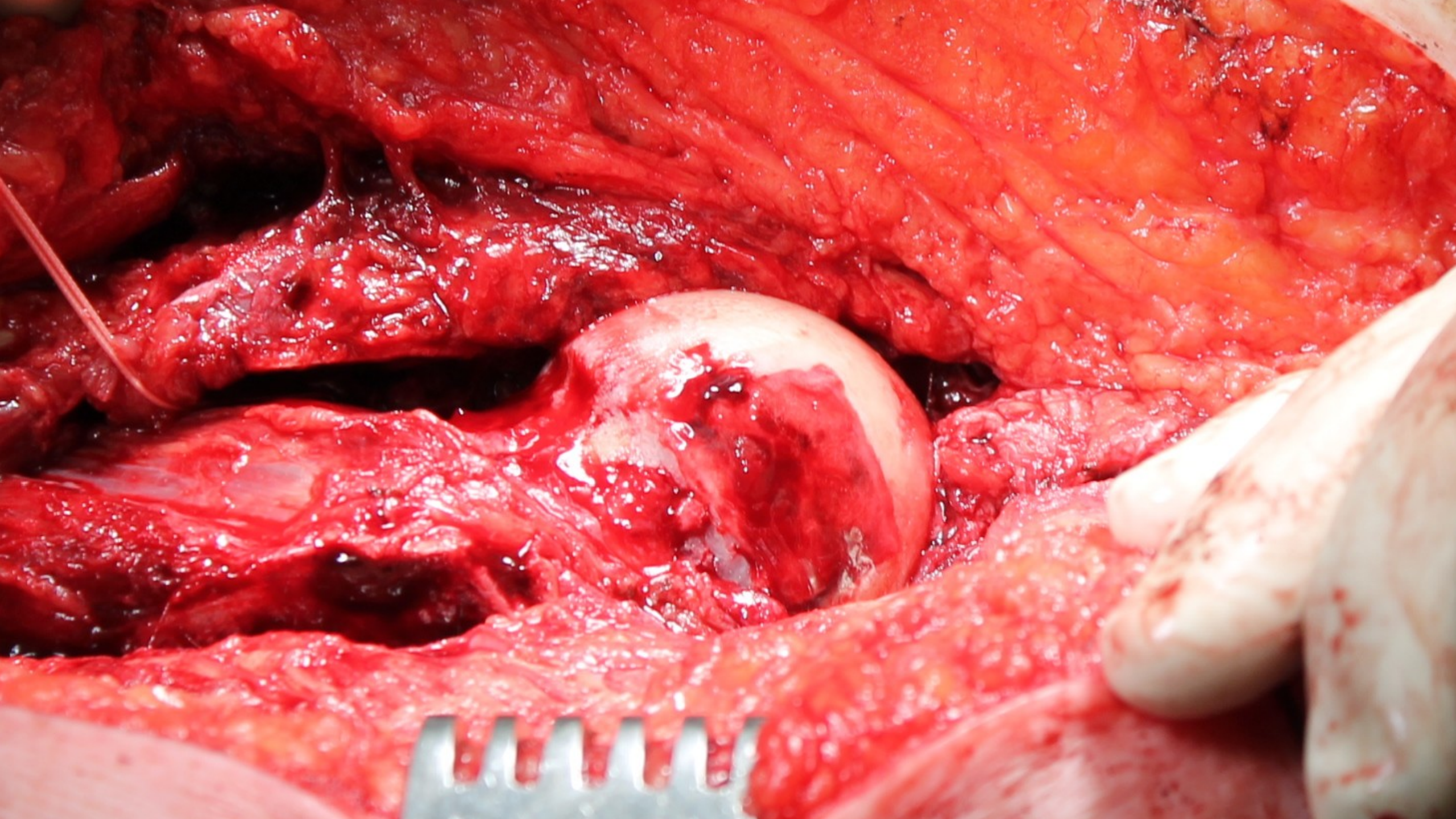

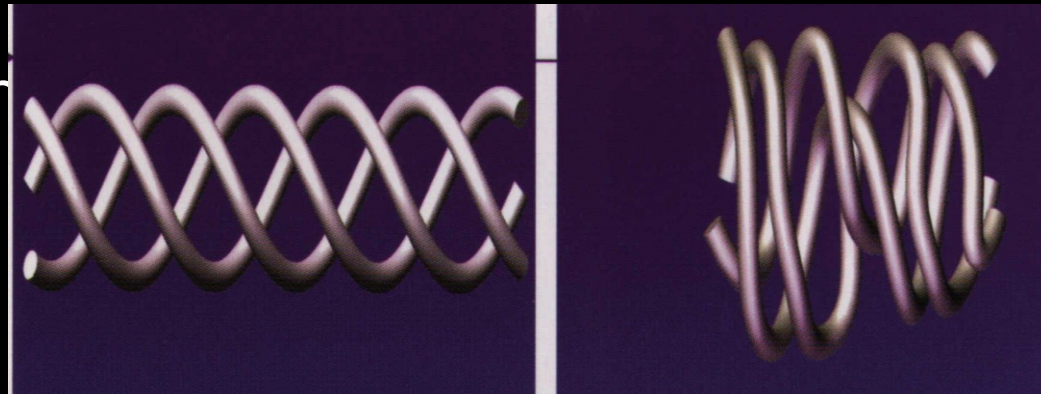
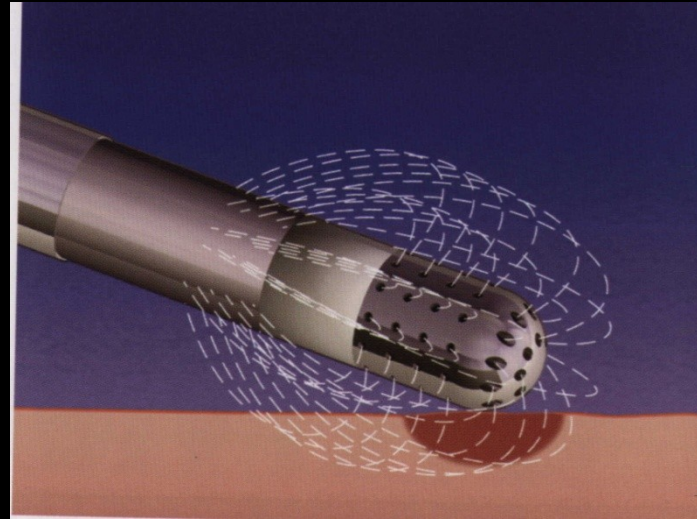
.

- „Svráštění“
- Efekt termické energie – do 60 st. Na kolagen
- Bipolární elektrody
- Monopolární elektroda, termická energie do 2mm

Chirurgická léčba gonarthrosy

Další výkony v oblasti kolenního kloubu

NANOSCOPE

- ASK vyšetření/ošetření kolenního kloubu v LA

Osteotomie

- korekční OT

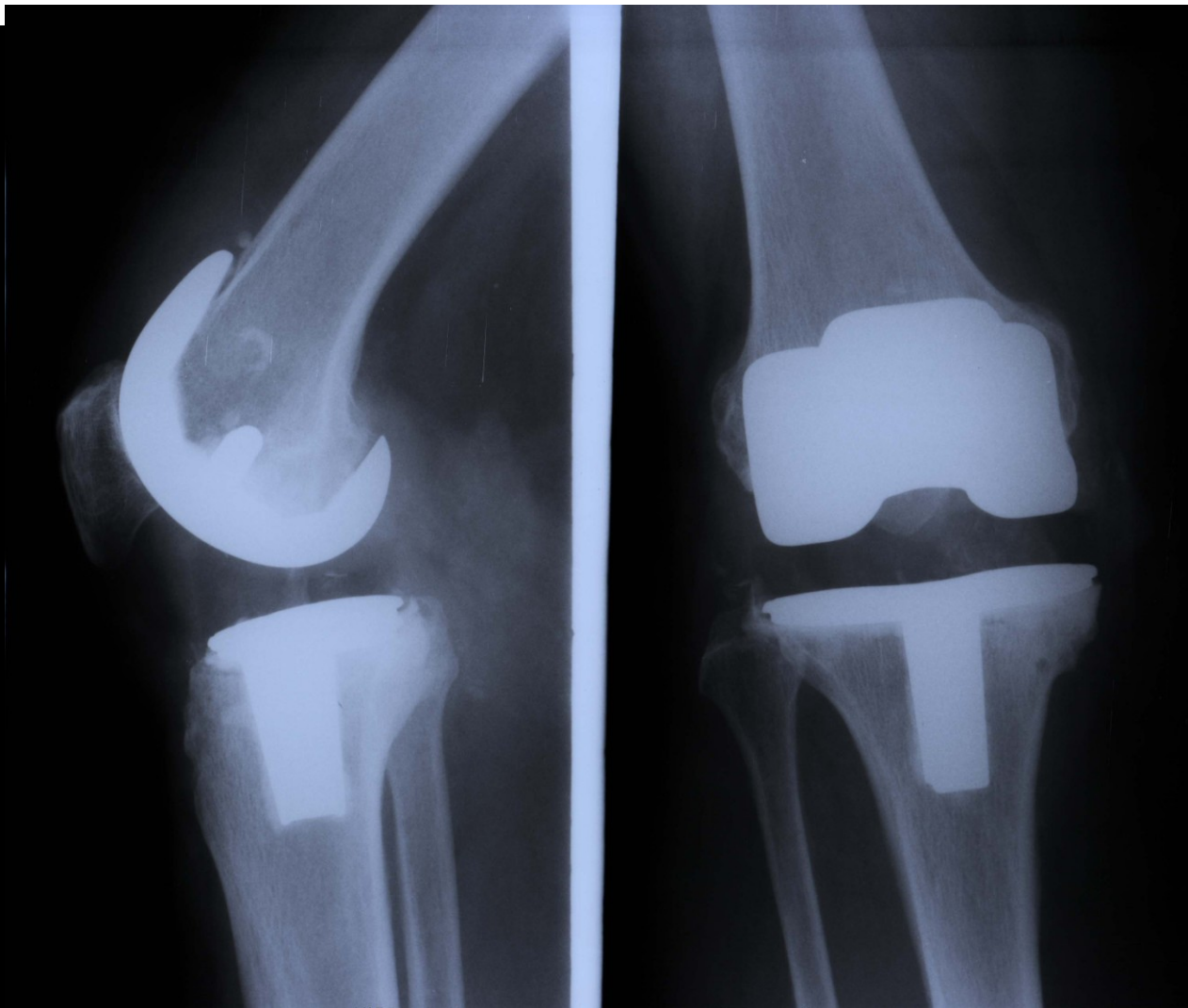

hemiartroplastika

Totální endoproteza kolenního kloubu

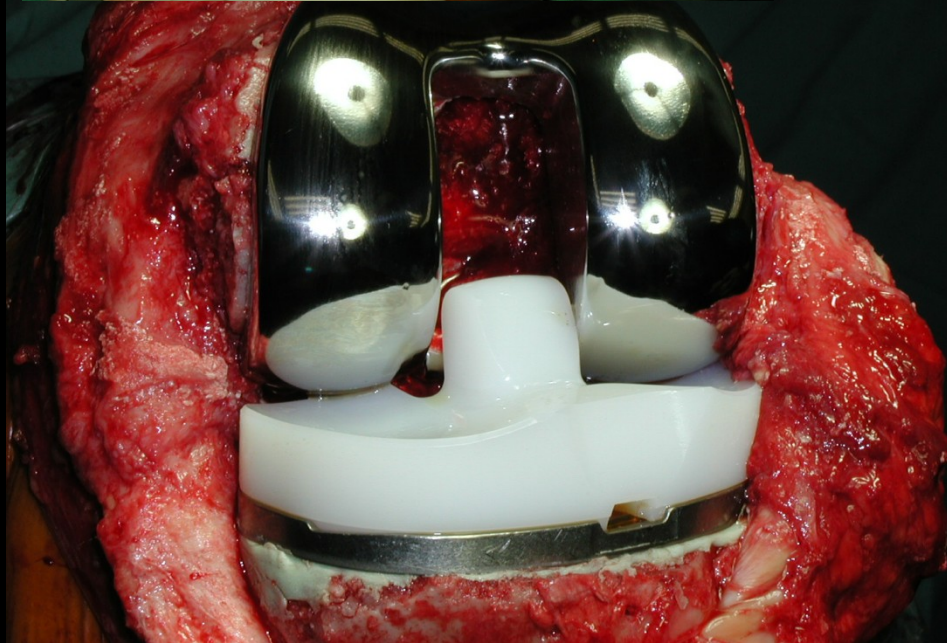

Destrukce kloubní chrupavky

**Anatomická
náhrada
kolenního
kloubu**

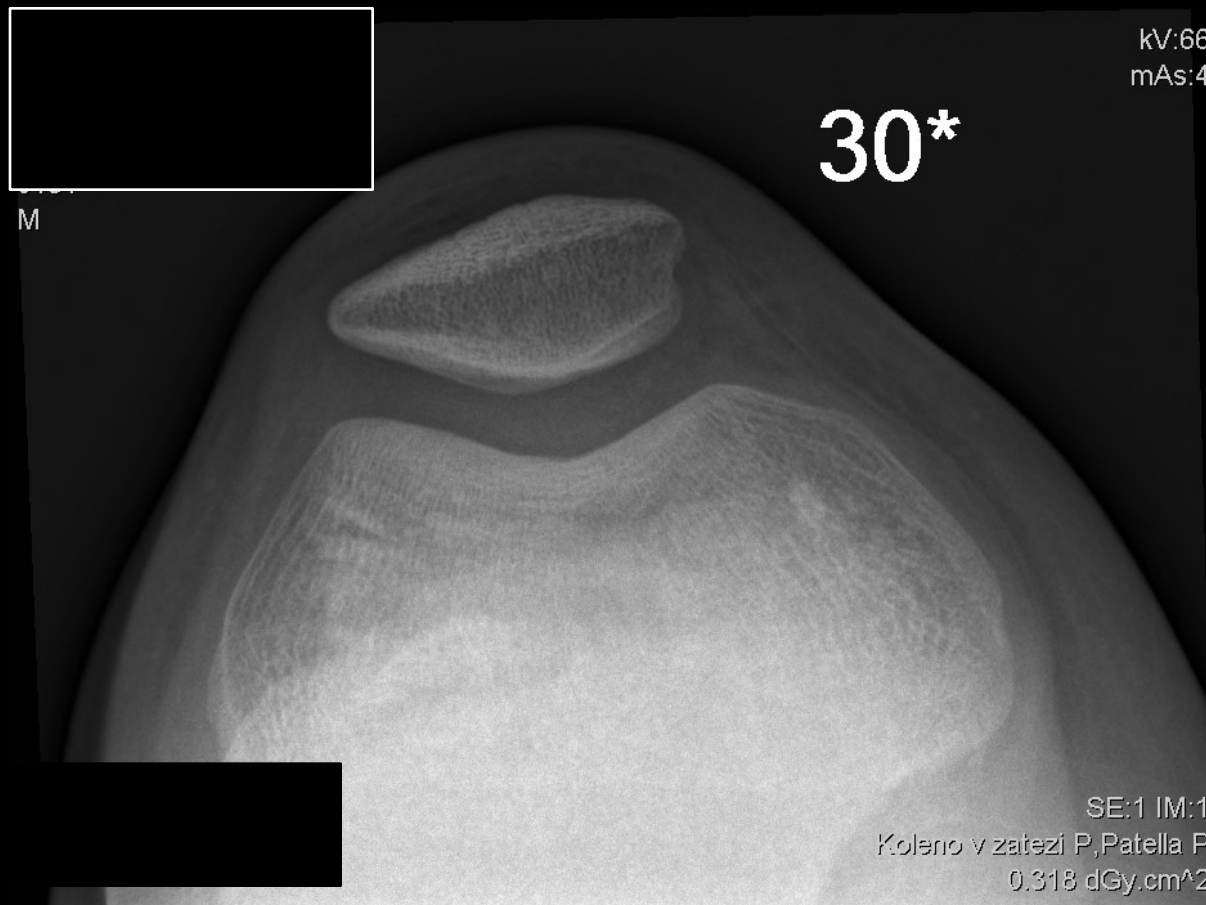

TEP KOLENNA

DYSPLAZIE PATELY

kV:66
mAs:4

30*

M

SE:1 IM:1

Kolenó v zatezi P, Patella P
0.318 dGy.cm²

MIKROTRAUMATA

- většinou konzervativní léčba
- Kolagen
- Kyselina hyaluronová
- Plazma (PRP)

Hyalotend injekce 1x20mg-2ml

Děkuji za pozornost

OKTOBIA

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

MUDr. Martin Komzák, Ph.D.

m.komzak@seznam.cz